Redacţiunea, Administraţiunea, și Tipografia:
Brașov, piaţa mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administraţiune în Brașov și la următórele Birouri de anunciuri: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Danneberg*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*; în Bucurescĭ: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.
Preţul inserţiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seria 10 cr. seu 30 bani.

# GAZETA TRANSILVANIEI.

(NUMĔR DE DUMINECĂ 25)

„Gazeta“ iese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șese lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov
administraţiunea, piaţa mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe șese lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atât abonamentele cât și inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 130.—Anul LVIII. Brașov, Duminecă, 11 (23) Iunie 1895.

## Alegerea carierelor.

Brașov, 10 Iunie v. 1895

Nu este pentru părinţĭ o datoriă mai mare și mai grea de împlinit, decât alegerea carierei, pe care voesc sĕ pornéscă pe fiiĭ lor.

Acéstă datoriă trebue s'o aibă înaintea ochilor părinţii românĭ mai ales acum, la încheiarea anului școlastic, când pe rĕvașul fiă-căruĭ tênĕr școlar este a se numĕra cu un an de învĕţătură mai mult.

Este scumpă învĕţătura agonisită pe la școle de tinerii unui popor atât de stors și apăsat, precum este poporul nostru românesc în vremile de-acum. De aceea și cade în datorinţa nóstră a tuturor, mai ales însĕ a părinţilor, de-a îngriji, ca pe temeiul acestei învĕţăturĭ sĕ căutăm a desvolta pe tinerii noștri în așa mod, ca ei sĕ devină fericiţĭ și sĕ fiă spre onóre poporului și naţiunei, din care au eșit.

Mai toţĭ părinţii românĭ, când își trimit copiiĭ lor la școlă, îi trimit cu gândul de-a face din ei funcţionarĭ, décă se póte chiar cu léfă și cu pensiă, carĭ sĕ scrie în cancelariă și sĕ „poruncéscă“. Ei cred, că acestea sunt posiţiunile cele mai înalte ale societăţii și nu caută, décă puterile sufletescĭ și intelectuale ale fiilor lor sunt potrivite pentru ast-fel de aspiraţiunĭ, orĭ nu sunt. Dau mereu înainte, jertfesc timp, jertfesc avere cu crescerea copiilor pe la școle înalte și universităţĭ, ér când e sĕ isprăvéscă fiiĭ cu studiul, părinţii încep a bate ușile Consistóriel or și ómenilor cu influinţă, fiă românĭ, fiă streinĭ, înaintea cărora se têrĕsc, se umilesc pentru de-a dobêndi fiilor lor o slujbă, fiă ca dascălĭ la vre-o școlă, fiă ca preoţĭ în vre-o parochiă, fiă ca diregĕtorĭ în vre-o cancelariă.

Și, Dómne, amară este pentru Român pânea de cancelariă în vremile de adĭ! Cancelariile la noi sunt astădĭ unguresci și Românul nu găsesce în asemenea cancelarii nicĭ avere nicĭ renume. Consciinţa lui este aicĭ în necontenită luptă cu ispita și de multe-orĭ trebue sĕ cadă în acéstă luptă, căcĭ asemenea fiinţe nu prea au în inimile lor puterea morală trebuinciósă pentru ca sĕ pótă învinge.

Este mare greșélă din partea părinţilor, carĭ cu puterea vor sĕ ridice pe fiiĭ lor la o tréptă, la care voinţa lui Dumnedeu nu i-a ridicat și puterile lor morale și intelectuale nu-i ajută. Asemenea nenorociţĭ nu-șĭ pot împlini datorinţa lor cu vrednicia și la urmă ajung a fi de rîsul ómenilor și rușinea naţiei.

Nu era óre mai bine, décă acești nenorociţĭ ar fi rĕmas la trépta, la care Dumnedeu li-a poruncit sĕ stea, și — în loc de-a se face nisce slujbașĭ cerșitorĭ pe la ușile fișpanilor, vice-șpanilor, solgăbirĕilor și a tuturor ómenilor cu influinţă, — s'ar fi făcut nisce măestri cu renume, nisce neguţĕtorĭ isteţĭ, orĭ chiar nisce agricultorĭ inteligenţĭ și dibacĭ, carĭ sĕ-șĭ pótă susţinĕ familia în îndestulire și sĕ facă onóre naţiunei lor?

Sĕ nu crédă cine-va, că ocupaţiunea unui măestru, de esemplu, ar fi mai de jos decât a neguţătorului, orĭ că a neguţătorului ar fi mai de jos, decât a artistului, profesorului, literatului etc., pentru-că asemenea deosebirĭ în secolul de astădĭ nu esistă. Astădĭ tóte profesiunile sunt de-o potrivă de înalte și onorabile; deosebirea zace numai în persóna, care manueză cutare profesiune, căcĭ décă persóna este ticălósă, atuncĭ și profesiunea eserciată de ea ticălósă rĕmâne, orĭ cât de mare ar fi strălucirea, de care pare a fi încungiurată acea profesiune.

La alegerea carierei fiilor lor, părinţii sĕ nu se lase așa-déră ademeniţĭ de strălucirea aparentă a cutărei profesiunĭ, căcĭ cea mai strălucitóre și mai onorabilă profesiune este pentru fiă-care aceea, pe care e în stare a-o împlini mai bine. Sĕ nu crédă, că absolvând fiiĭ lor 5—6, orĭ chiar opt clase gimnasiale, prin acésta s'ar fi ridicat mai pe sus, decât sĕ mai pótă esercia profesiunea cutare, orĭ cutare. Învĕţătura își produce ródele sale pe orĭ-care teren. Talentul nu se póte înneca, căcĭ în veacul de astădĭ el se ridică singur din orĭ-ce adâncime. In istoria popórelor cunóscem cele mai strălucite nume, carĭ au rĕsărit din atelierile unor măestri modeștĭ. Watt nu era, decât un faur, Iohnson un croitor, Lincoln un tăetor de lemne. Toţĭ aceștia și alţĭ nenumĕraţĭ asemenea lor și-au câștigat cele mai strălucite nume, măcarcă meseria lor nu era strălucitóre.

Aicĭ se potrivesce de minune dicerea Românului, că nu-i tot aur ce lucesce. Părinţii, când vor sĕ alégă cariera fiilor lor, sĕ nu lăcoméscă la strălucirea cutărei profesiunĭ, ci sĕ lase pe fiă-care a îmbrăţișa cariera pentru care îl ajutoră puterile sale morale și intelectuale și pe care o póte stăpâni mai bine. Indemne-i a îmbrăţișa carierĭ de acelea, pe carĭ sĕ pótă ajunge la gloriă și avere, ér nu sĕ-i arunce orbesce în prăpastia cancelariilor, unde nu-șĭ vor puté găsi nicĭ liniștea sufletului, nicĭ mulţumirea inimei.

Naţiunea română n'are lipsă de proletarĭ inteligenţĭ, ci ei îi trebuesc bărbaţĭ independenţĭ, cu stare înfloritóre, carĭ sĕ facă onóre poporului și sĕ nu fiă avisaţĭ la graţia celor de sus. De acésta dorim noi sĕ ţină sémă părinţii românĭ, carĭ cu sfîrșitul acestui an scolar au sĕ hotăréscă asupra carierei fiilor, dela alegerea căreia atêrnă fericirea și independenţa lor.

## Cursele dușmanilor.

Sĕptĕmâna acésta am avut durerea, de a vesti cetitorilor noștri un cas de nouă prigonire, ce oblăduirea ungurésca a pus la cale în potriva aședĕmintelor nóstre de cultură din Blașiu.

Casul, pe scurt, este următorul: Tinerii maturisanţĭ din Blașiu s'au fotografiat înainte cu câte-va sĕptĕmânĭ, având în mijlocul lor și pe profesorul de clasă, d-l Ciriac B. Groze. De-asupra tabloului frumos, ei sĕ fi pus inscripţia: „Venin vom lua, în foc ne vom scălda pentru idealul naţional“.

Foile unguresci, având cunoscinţă despre acéstă întêmplare nevinovată, au dat alarmă în lume, strigĕnd cu nerușinare, că se prăpădesce statul și cerĕnd, ca sĕ se introducă cercetare contra studenţilor și a profesorului lor.

In urma acésta ministrul de justiţie unguresc a voit sĕ pornéscă cercetare prin fiscalul Csiki din Alba-Iulia, ér ministrul școlelor, Wlassics, a dat un ordin, prin care *amână esamenele de maturitate.*

La rêndul sĕu Consistorul din Blașiu, în frunte cu I. P. S. Sa Metropolitul Mihalyi, au cerut dela ministrul de culte și instrucţiune publică retragerea ordinului privitor la esamenele de maturitate. Afacerea s'a oprit de ocamdată aicĭ, și nu scim până adĭ, ce întorsătură vor puté lua lucrurile în viitor.

Și acum încă ceva. Tot din Blașiu a venit scirea, că ministrul de interne Perczel a trimis un ordin la Blașiu, prin care desfiinţéză, așa din bun senin, orĭ cel mult pe motive de nimica, *casina românéscă din Blașiu*, ér inspectorul Havas, trimis pentru esamenele de cualificaţiune ale învĕţătorilor, a respins pe mai mulţĭ tinerĭ dela esamene din pricină, că nu sciu unguresce, ca el.

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

## Din viaţa regelui Carol.

In editura tipografiei „Lupta“ din Bucurescĭ a apărut deja în anul trecut „Memoriile regelui Carol al României“ scrise în formă de diar, de un martor ocular. Reproducem pentru adĭ partea în care se istorisesce în ce chip „prinţul Carol“, ales la 1866 de domnitor al României, și-a făcut călĕtoria din Viena până la Bucurescĭ.

*La 17 Maiŭ*, diminéţa la $6^1/_2$ óre, trenul ajunsese la Viena. Emoţiunea prinţului crescù, vĕdĕnd mișcarea uriașe din marea hală a gărei plină cu soldaţĭ. Se coborî repede din vagon și se grăbi, învălit în manta, cu sacul de călĕtorie în mână spre ieșire. Ajunse nesupĕrat, deși trebuì sĕ trécă pe lângă mulţĭ generalĭ austriacĭ, dintre carĭ pe mai mulţĭ îi cunoscea fórte bine din campania dela 1864 din Silesia. Mulţămì lui Dumnedeu, când se vĕdù în sfîrșit într'o trăsură de piéţă, și poruncì birjarului sĕ mâne repede. Abia mai târdiu îi spuse, sĕ-l ducă la gara Pestei; îndată sosiră acolo și însoţitorii sĕi cu servitorii și bagajul.

Când prinţul, dejunând în sala de așteptare cu însoţitorii sĕi, le comunicà și i-se comunicară și lui întêmplările și temerile reciproce, se simţi relativ mai sigur; totușĭ cele douĕ césurĭ cât mai avea sĕ aștepte până la plecarea trenului, i-se părură lungĭ. Ieși sĕ privéscă gara grandiósă; și aci era o viuă mișcare din causa transporturilor de trupe, și ér cuprinse pe prinţul neliniștea, că în cele din urmă totușĭ putea sĕ fiă recunoscut. In sfîrșit cele douĕ ore trecură și prinţul se urcà de-o-dată, însoţit de d. de Verner, într'un vagon de clasa a doua destul de murdar; d. de Mayenfisch se urcà în clasa întâiu. Vremea era aspră, 4 grade R.; un vênt ghiăţos sufla.

Pe la 11 óre trecù trenul pe la Presburg, apoi se zări din depărtare Gran, reședinţa primatelui Ungariei, cu biserica ei cea mare. Mișcarea, ce se observa pe la gărĭ era interesantă pentru prinţul: în multe locurĭ cântau tarafurĭ de lăutarĭ, și Ungurii în hainele lor cu ceaprazurĭ negre, *făceau o impresie de* [illegible] *mĭ încredĕtorĭ în ei.*

La Pesta se ajunsese pe la 5 óre; gara era plină de trupe, carĭ așteptau sĕ fiă transportate la Viena. Prinţul profità de oprirea de douĕ césurĭ, ca sĕ mânâce ceva în restaurantul înghesuit de ómenĭ, unde Ungurii discutau politică cu mare vioiciune.

Apoi trenul plecà mai departe peste Czegléd și Seghedin. Nóptea era rece și urîtă, ca și cea trecută, în zorĭ de zi călĕtorii ajunseră la Timișóra; și aicĭ așteptau la gară transporturĭ numĕróse de militarĭ.

*Vinerĭ, 18 Maiŭ.* — Diminéţa la 9 óre prinţul sosesce, cu însoţitorii lui, la Baziaș, ultima staţiune a căilor ferate austriace. Orașul e lângă Dunăre; ţĕrmul cel-'l-alt e sêrbesc.

Trenul trebuia sĕ aibă legătură cu vaporul accelerat de pe Dunăre în jos; din causa transporturilor marĭ de trupe însĕ, carĭ se făceau și pe apă, vapórele nu mai umblau regulat; se spuse călĕtorilor, că cel mai apropiat vapor avea sĕ plece Duminecă înainte de amédĭ, și nicĭ acésta cu siguranţă!

Ast-fel prinţul fù condamnat sĕ rĕmână douĕ dile în acest orășel, pe când pe fiă-care cés petrecut în Austria, crescea primejdia sĕ fiă descoperit, și cu fiă-care di de întârdiere puteau sĕ se ivéscă pentru noua lui patrie cele mai grele complicaţiunĭ. Sórta, care avea sĕ-i céră încă atât de puternice dovedĭ de stăruinţă și răbdare, îl puse aci, la pragul nouĕi sale vieţĭ, pentru întâia óră la probă.

Abia găsiră, prinţul și suita lui, un adăpost la un hotel murdar. Ca sĕ evite d'a atrage atenţia cui-va, nu arătară a-se cunósce între dênșii; d. de Mayenfisch și locot Linche rĕmaseră cu totul separaţĭ.

Se telegrafézä domnului Aepli la St. Gallen, ca sĕ facă cunoscut la Düsseldorf, părinţilor îngrijaţĭ, carĭ numĕrau fiă-care cés, intreruperea călĕtoriei.

Deși era o vreme fórte rea, — bătea un vênt rece, — prinţul întreprinse o plimbare pe ţĕrmul Dunării și visità o mică biserică ortodoxă. Locuitorii ţinutului acestuia sunt în parte Românĭ, și ţĕranii, așa sĕ spuse prinţului, au întocmai portul celor din Valahia, ceea-ce firesce îl interesà extra-ordinar de mult.

Séra, întréga societate cinà în odaia, care servia de restaurant și unde se

Va se dică trei miniştri s'au aruncat de-odată asupra Blaşiului cu nisce apucăturĭ viclene, carĭ în acelaşĭ timp sunt şi atentate temerare asupra celui mai vechiu institut de cultură românesc, sperând, că prin ispite şi ameninţărĭ îi va succede oblăduirei unguresci, se încurce superioritatea bisericéscă pusă a veghia peste şcólele din Blaşiu şi se dea o lovitură de mórte şcólelor românescĭ, carĭ în curs de vécurĭ şĭ-au împlinit cu sfinţeniă misiunea lor culturală în mijlocul poporului român, rĕspândind lumină, deşteptând şi crescênd atâtea generaţiunĭ.

Orĭ-ce om cu mintea sănĕtósă póte vedé, că întrégă afacerea acésta e trasă de pĕr din partea ómenilor guvernului, carĭ au privit cu atâta rĕutate la înălţătórea şi pacînica manifestaţiune a spiritului naţional românesc cu prilegiul sĕrbărilor de instalare a noului metropolit. Apoi mai este sciut de tótă suflarea românéscă, cum aşeḑĕmintele nóstre de cultură şi crescere din Blaşiu sunt spin în ochii potrivnicilor noştri, şi cum acestia pândesc c'o sete diabolică orĭ-ce prilegiu binevenit, ca se sară asupra lor şi se le nimicéscă.

Etă de ce s'a pus la cale acéstă cursă viclénă contra Blaşiului, din incidentul unei inscripţiunĭ nevinovate pe-un tablou fotografic. Ḑicem *nevinovată*, pentru-că, ce crimă este, când cineva spune, că va lupta, se va jertfi pentru idealul naţional? Ideal naţional are fiă-care popor: are Némţul, Ungurul, Slovacul, Sêrbul, ca şi Românul. Idealul naţional al Românului este, ca el sĕ se desvólte, sĕ progreseze, sĕ ajungă pe aceeaşĭ tréptă de cultură şi civilisaţiune alăturĭ cu alte popóre luminate; idealul lui este sĕ fiă şi rĕmână pentru toţĭ vecii, ceea ce l'a lăsat Dumneḑeu: adecă *Român* în tóte manifestaţiunile vieţii lui publice şi private.

Se póte, ba vedem chiar, că oblăduirei unguresci nu-i vine la socotélă cultivarea acestui ideal al Românului, şi nu de ierĭ de alaltăierĭ duşmaniĭ noştri naţionalĭ umblă cu gândul nebun, de a-ne contopi în seminţia lor, de-a face sĕ încetăm a mai fi Românĭ în trup şi suflet.

Dér nu este scopul nostru a vorbi acum pe larg asupra incidentului din Blaşiu, nicĭ a discuta în legătură cu acésta despre: ce înţelegem noi sub idealul naţional.

Ajunge sĕ fiă arătat de astădată numai asupra vrăşmăşiei, cu care cei dela putere se pórtă în potriva nóstră, şi se constatăm încă odată, ca de atâtea sute şi mii de orĭ, că se pare a nu mai fi în ei nicĭ schinteiă de dreptate, nicĭ umbră de adevĕr, nicĭ grăunte de justiţiă şi egalitate, când e vorba de noi Românii.

---

## Stările din Austria.

In „revista politică" din Sâmbăta trecută am spus cetitorilor noştri de Duminecă, cum în cealaltă parte a monarchiei, în Austria, e pe cale de-a isbucni o crisă ministerială.

Crisa acésta a isbucnit deja în decursul sĕptĕmânei, sfîrşindu-se apoi pe calea numirei unui nou ministeriu.

Causa de căpeteniă pentru care a isbucnit crisa, este, cum se scie, afacerea înfiinţărei unui gimnasiu inferior sloven în orăşelul Cilli din Stiria, locuit în mare parte de Nemţĭ, apoi de 1500 Slovenĭ.

Una dintre partidele, carĭ se aflau în aşa numita „coaliţiune" din care a eşit guvernul-Windischgraetz, adecă partida stângei germane, nu voia odată cu capul sĕ li-se dea Slovenilor din numitul orăşel un gimnasiu. Nemţii acestei partide ḑic, că dându-li-se Slovenilor un gimnasiu în Cilli, oraşul va înceta a mai fi nemţesc şi se va slavisa, mai ales, că împrejurimea e curat slovenă.

Guvernul însĕ şi-a dat cuvêntul, că va ridica pe cheltuiala statului gimnasiul, şi a declarat, că nu se simte de loc îndemnat a nu-şĭ ţiné cuvêntul dat odată.

Din pricina acésta partida stângei germane a ţinut o adunare în care a luat hotărîrea, că iesă din coaliţiune, adecă nu mai vré sĕ dea sprigin guvernului.

Ministeriul Windischgraetz, vĕḑênd, că Nemţii partidei stânge se încăpăţinéză şi nu vor sĕ ţină sémă de ceea ce cere legea şi dreptate; apoi fiind-că prin eşirea lor din coaliţiune posiţiunea lui se slăbesce fórte mult şi i-se creéză marĭ greutăţĭ tocmai acum, când are sĕ lupte cu atâţĭ duşmanĭ, *şi-a dat dimisia*, pe care monarchul a şi primit'o.

S'a numit astfel un nou ministeriu din următórele persóne:

Ministru-preşedinte şi de interne: contele *Kielmansegg*; ministru de honveḑĭ: br. *Welsersheimb* (fost ministru); ministru polon: *Jaworski* (fost ministru); ministru de culte: *Rittener*; de agricultură: *Blumenfeld*; de justiţiă: *Kral*; de comerciu *Wittek* şi finanţe: *Böhm-Bawerk*.

In noul guvern au primit titlu de miniştri numai Kielmansegg, Welsersheimb, Jaworski şi Böhm-Bawerk ceilalţĭ; sunt numai „conducĕtorĭ de ministerii".

---

## Festivităţile dela Kiel.

Serbările arangiate din incidentul deschiderei canalului din marea nord-ostică, şi-au luat începutul cu ḑiua de 19 l. c. Impĕratul Wilhelm şi-a dat tótă truda, ca festivităţile sĕ decurgă grandios şi în ordine, invitând deja de mult flotele tuturor statelor maritime, ca sĕ ia parte la deschiderea canalului, construit parte din punct de vedere strategic, parte din punct de vedere comercial. Tóte statele şi-au şi trimis representanţĭ la sĕrbătórea dela Kiel, ba nicĭ chiar Francia n'a refusat învitarea.

Deja în 18 c. sosiră o mulţime de principĭ şi persóne înalte din tóte ţĕrile, ca sĕ asiste la festivităţile imposante. Impĕratul *Wilhelm* fù primit la Hamburg cu mare entusiasm, şi de-aci merse la Kiel, unde îi fură presentaţĭ comandanţii şi şefii flotelor strĕine. După presentarea oficială se dĕdù un mare prânḑ în casa sfatului din Hamburg, la care luară parte toţĭ dignitarii mai înalţĭ presenţĭ. La alocuţiunea primarului din Hamburg, *Lehmann*, împĕratul rĕspunse, accentuând *politica sa de pace*. Séra a fost mare iluminaţiă, care mai ales avea aspect grandios la ţĕrmurii mărei, unde tóte năile erau iluminate.

Alaltăerĭ a fost ḑiua adevĕratei festivităţĭ. Deja des de diminéţă tot ţinutul de lângă Hamburg, Brunsbüttel, Grunthal, Rendsburg, Holtenau şi Kiel furnica de ómenĭ. *Trecerea corăbiilor prin canal* a decurs după program; au trecut în total 22 de năi; cel din urmă a fost avisul olandez „Alkmaar" la 12 óre a. Vaporul „*Hohenzollern*", pe care era şi împĕratul Wilhelm, a fost întêmpinat din tóte părţile în decursul trecerei cu strigăte entusiaste de „Hoch!" şi „Urrah!" pe când tóte musicele cântau. Urmară vapórele rusescĭ, spaniole, svedice, norvegice, austriace, englese etc. Se anunţă ca un incident interesant, că pe vaporul frances „*Surcouf*" soldaţii de marină steteau în ordine, dér cu feţe seriόse şi cu capete plecate. Cine-va din publicul spectator strigă „*Vive la république!*" (Trăéscă republica!) la care Francesii rĕspunseră cu un zimbet ironic.

Un aspect imposant a oferit vaporul „*Hohenzollern*" când a eşit din canal. Pe podul de comandă a vaporului stetea singur împĕratul Wilhelm în uniformă de admiral, cu ordinul vulturului negru. Musicile începură a intona „Heil dir im Siegeskranz", un strigăt general de „urrah!" rĕsună prin aer din tóte părţile şi împĕratul, a cărui stătură se vedea din depărtare, salută milităresce. La porunca lui, tóte vapórele de resbel dĕdură 21 salve de salut în onórea reginei Angliei care în Londra chiar în acésta ḑi îşĭ serba jubileul al 58-lea an de domniă.

Toţĭ prinţii se adunară apoi la dejun pe coperişul vaporului Hohenzollern. Cu acésta se finì serbarea oficială.

---

## O voce germană despre „Kulturegylet"-urĭ.

Din incidentul adunărei recente din Odorheiul sĕcuesc a „*Kulturegylet*"-ului maghiar transilvănén, ḑiarul german „*Münchener Allgemeine Zeitung*" scrie următórele:

Cine esaminéză legile scolare aduse dela 1879 încóce, apoi ordinaţiunile ministeriale referitóre la scóle, planurile de învĕţământ, cărţile de scólă, disposiţiunile etc., acela uşor se póte convinge, că aci *intenţiunile de maghiarisare forméză un sistem* la a cărui realisare se lucră cu cel mai mare zel. Cât de considerabile sunt mijlócele materiale, carĭ stau la disposiţiunea „Kulturegylet"-urilor rĕspândite ca o reţea prin ţéră, o dovedesce deja singurul fapt, că „Kulturegylet"-ul ardelén în decursul esistenţei sale do ḑece anĭ a adunat o avere de 1.168.000 florenĭ; numai anul trecut s'a sporit averea cu 80.000 fl. Comitatul Sătmarului şi alte municipii au avut chiar şi îndrăsnéla, de-a îngreuna poporaţiunea nemaghiară cu o dare escepţională pentru „Kulturegylet"-urĭ.

*Decĭ ast-fel Nemaghiarii au de-a acoperi din buzunarul lor şi spesele desnaţionalisărei lor!* Şi succesul, mai ales prin oraşe, nu se póte denega; o mare parte dintre cetăţenii *germanĭ* şi aprópe tótă *jidovimea* din Ungaria a căḑut victimă maghiarismului. Dér tóte aceste resultate la aparinţă însémnă totuşĭ puţin în faţa faptului, că partea preponderantă, simburele sănĕtos al naţionalităţilor nemaghiare, se opune în luptă continuă şi crescêndă atacurilor maghiarismului desnaţionalisător. Opunerea acésta nu rĕmâne fără reacţiune: cu cât şovinismul maghiar păşesce mai dur, mai intolerant şi mai agresiv, cu atâta naţionalităţile ameninţate se apără mai energic. Căcĭ nicĭ una din aceste naţionalităţĭ nu are voia şi aplecarea de a-se nimici pe sine şi a-se preda victimă molochului şovinist maghiar.

---

## SCIRILE ḐILEI.

— 10 (22) Iunie.

**Faptă de binefacere.** D-l Nicolae Dumba, membru în camera seniorilor din Viena, care a făcut şi o frumósă donaţiune fondului *Carol-Elisabeta* pentru ajutorarea ţĕranilor din România, a dăruit, cu ocasia jubileului alegerii sale de 25 anĭ ca deputat în dieta Austriei-de-jos, suma de 200.000 coróne, din al căror venit sé se îngrijéscă orbii şi sĕracii din cercul electoral.

—o—

**Greva din Reşiţa.** Opt sute de lucrătorĭ dela minele din Reşiţa (Banat), s'au pus

---

adunau şi funcţionarii din Baziaş, începênd a discuta politică. Se vorbì şi despre alegerea prinţului Carol de Hohenzollern la tronul României şi mulţĭ sĕ esprimară în chip fórte puţin plăcut despre acest eveniment: „Noul prinţ va deveni tot atât de imposibil, ca şi Cuza".

„N'o sĕ trécă mult ş'o sĕ-l gonéscă Românii şi p'acesta!" şi altele d'acestea. Unul ceti dintr'o gazetă, că Turcii ar fi năvălit în România şi că ar fi fost câte-va lupte.

Prinţul ascultà cât-va timp la convorbirea societăţei, care-'şĭ da fórte multă importanţă; apoi se retrase sĕ dórmă în odaia, ce i-se dase, şi care era fórte murdară.

*Sâmbătă, 19 Maiu.* — Tótă ḑiua prinţul scrise scrisorĭ; redactà şi telegramele, pe carĭ avea de gând sĕ le espedeze îndată după sosirea sa pe teritorul românesc.

Simţindu-se în nesiguranţă, rĕmase în odaia lui, cu atât mai mult, că tocmai sosise, trecênd pe acolo, un vapor cu fórte mulţĭ pasagerĭ, ce mergeau spre Belgrad.

Séra întêlni ér în restaurant societatea din ḑiua trecută, care începù ér o convorbire tot atât de neplăcută.

*20 Maiu, Rosaliile*, după călindarul apusan. — Ḑiua de sĕrbătóre se anunţă plină de speranţe bune tînărului prinţ; vaporul din Belgrad sosì, ca sĕ-l ducă, pe Dunăre în jos, în noua lui patrie, unde-l aştepta seriósa misiune a vieţei sale, pe care şĭ-o impusese.

Deja dela 8 césurĭ diminéţa se instalà pe vapor. La 9 césurĭ sosi, cu totul pe neaşteptate, Ion Brătianu, cu trenul accelerat dela Pesta; venia direct din Paris fără nicĭ o întrerupere.

Domnii din suită îl însciinţară imediat despre presenţa prinţului şi îi spuseră, că de o cam dată avea sĕ se prefacă a nu cunósce de loc pe tînĕrul prinţ.

Pe la 10 óre în sfîrşit vaporul porni; prinţul Carol se instalà în clasa a doua, cu totul separat de însoţitorii sĕi şi în mijlocul unei societăţĭ din cele mai ordinare. Intre nisce sacurĭ şi lăḑĭ de bagaj scrise prinţul României împĕratului Francisc Iosif, prin statul căruia tocmai trecuse incognito, — că a primit coróna română fără nicĭ un fel de intenţie duşmănósă faţă de Austria, şi că dorea sĕ rĕmână în cele mai prietinescĭ raporturĭ cu puternicul stat vecin.

La Orşova, unde călĕtorii sosiră la 1 şi jum. óre, trebuiră sĕ trécă pe un vapor mai mic din causă, că apele erau scăḑute. Prin Porţile de fier călĕtorii ajunseseră la Vêrciorova. — Aci prinţul ajunse la graniţa României, marcată de cursul rîului Cerna: vênătorĭ grăniţerĭ românĭ în mantale sure stăteau de sentinele.

Pe la patru césurĭ se zărì Turnu-Severin, cel dintâi oraş român!

Nu fără palpitaţie privi prinţul la acest orăşel modest, clădit pe o colină şi avênd în dos ramificaţiile Carpaţilor. — Noua-i patriă era în sfîrşit aci!

Abia acum părea a'şĭ veni în fire; abia acum îşĭ dete deplină socotélă de marele pas, pe care'l făcuse, de greua rĕspundere, pe care şi-o luase — dér curajul nu şi-l pierdù, nicĭ decum!

Pe când prinţul Carol era cufundat în gândurile-i grele, vaporul ajunse la puntea de debarcare dela Turnu-Severin. Făr'a se preocupa de însoţitorii sĕi, el voì sĕ părăséscă numai decât vaporul; dér căpitanul îl opri observându-i, că biletul îi era pentru Odessa şi întrebându-l de ce voia sĕ se cobóre aci. Prinţul rĕspunse, că voia sĕ se cobóre numai pentru câte-va momente.

Intr'acestea Ioan Brătianu şi locotenentul Linche se apropiaseră şi dădeau zor prinţului, ast-fel că acesta sări repede pe puntea de debarcare, părăsind vaporul.

Indată-ce ajunse pe uscat, Brătianu scóse pălăria, făcù front în faţa prinţului sĕu şi îl rugà sĕ se urce în una din trăsurile, carĭ steteau gata. In acel moment prinţul auḑi pe cine-va esclamând îndărătul lui: „Pe Dumneḑeu, décă n'a fost ăsta prinţul de Hohenzollern!" — Era căpitanul vaporului, care din fericire îl recunoscuse cu un minut prea târḑiu.

Brătianu, salutat cu mult respect de funcţionarii ruralĭ românĭ, trecù cu prinţul prin mijlocul publicului, care fiind ḑi de Duminecă, sĕ strînsese fórte numĕros, ca sĕ casce gura la vapor; mulţimea privea uimită la cei ce debarcaseră şi carĭ se vedeau a fi din strĕinătate; nu bănuiau

în grevă. Intre lucrătorii grevişti sunt fórte mulţĭ românĭ bănăţenĭ: ei s'au pus în grevă din causa lefurilor fórte micĭ şi a grelelor condiţiunĭ de muncă. Sunt osândiţĭ a lucra în mine câte 16 şi 18 óre pe di şi afară de asta lefurile li-se plătesc neregulat, 8 fl. pe sĕptĕmână, şi li-se reţin mereu câte 1 şi 2 florinĭ pentru fel de fel de amende. Directorul minelor a concentrat tótă gendarmeria din împrejurime pentru a sili pe lucrătorĭ sĕ reîntre în mine. Lucrătorii nevoind a se supune, directorul a strigat gendarmilor, sĕ-i siléscă cu baioneta la lucru. Infuriaţĭ de acéstă brutalitate, lucrătorii cu nevestele şi copiiĭ lor au năvălit asupra casei directorului spărgênd tóte geamurile. Gendarmeria a făcut us de arme, rănind pe mai mulţĭ lucrătorĭ şi împuşcând doi copii de câte 14 anĭ. S'au arestat vr'o 50 de lucrătorĭ. Direcţiunea fiindu-i témă de o rĕscólă a telegrafat după ajutorul forţelor militare din Lugoşiu. A doua di au sosit din Lugoş douĕ companii de linie. Lucrătorii erau adunaţĭ pe câmp şi discutau cu linisce cele petrecute în ajun, împreună cu un mare numĕr de sătenĭ din comunele române invecinate. Directorul împreună cu un maior şi cu comandantul gendarmeriei, urmaţĭ de cele douĕ companii şi de un mare numĕr de gendarmĭ, s'au dus în cuartirul lucrătorilor şi i-au provocat sĕ reîntre în mine. Lucrătorii au refusat până când nu li-se vor reduce orele de lucru la cel puţin 10 óre pe di, îmbunĕtăţindu-li-se în acelaşĭ timp salariile.

—o—

**La cestiunea matriculelor de stat.** Ministrul de interne Desideriu Perczel a îndreptat cătră tóte comisiunile administrative a tuturor comitatelor o circulară privitóre la cestiunea purtărei matriculelor, în care circulară ministrul face următórele observaţiunĭ: In interesul unităţii şi perfecţiunei la ţinerea în evidenţă a matriculelor, ar fi de dorit, că fiă-care purtător de matricule a nascerilor şi deceselor sĕ fiă după putinţă încredinţat tot-odată şi cu purtarea matriculelor cununiilor. In casurĭ când însĕ din diferite cause unul şi acelaşĭ individ, nu va fi în stare şi nu va avé aptitudinea de-a împlini ambele funcţiunĭ, atuncĭ pe basa recomandărei comisiunei, ministrul va numi un purtător de matricule separat, eventual un substitut.

—o—

**Cale ferată în părţile Zarandene.** „*Revistei Orestici*" i-se scrie din Brad: In 4 a. l. c. a fost aicĭ directorul societăţii pentru drum ferat „Körösvölgyi". A conchiămat pe proprietarii din Brad la o consultare, cerêndu-le spriginul pentru continuarea liniei ferate dela Hălmagiu până la Brad. Societăţile de mine germane au promis ajutorul de 20.000 fl., proprietarul Pataky a oferit 8 jugĕre de pămênt pentru staţiune ş. a. Ceilalţĭ după voiă au oferit ajutóre mai micĭ. Pe Octomvre a. c. va circula trenul până la Hălmagiu, ér pe tómna anului venitor va fi adus până în Brad, ultima staţiune de-o camdată. Fără îndoială Bradul se va ridica mult, devenind loc comercial şi pentru munţĭ; drumul Buceciului va fi luat de stat şi regulat. Dér vor fi şi desavantagii: ne vor copleşi strĕinii, mai ales Jidanii, éră parte mare din ţĕranii, carĭ au singurul isvor de câştig cărăuşia — va perde mult.

—o—

**Ruptură de nor.** Din Budapesta se anunţă în 20 spre 21 nóptea, o mare tempestate a bântuit în împrejurimea oraşului. Era cam pe la miedul nopţii, când s'audiră durduiturĭ grozave, şi fulgerul lovi şi în câte-va edificii aprindêndu-le. O plóiă mare cădù asupra oraşului şi ómenii în curênd observară, că e ruptură de nor. Furtuna a ţinut 5 óre întregĭ, pricinuind pagube însĕmnate.

—o—

**Trei milióne moştenire.** Este vorbă de o moştenire, ce mai multe familii aflătóre în cea mai mare sĕrăciă, o sĕ priméscă în timpul cel mai scurt. George Pomuţiu, de origine din Giula (comitatul Aradului) emigrase în America, unde prin unele întreprinderĭ succese şi-a agonisit o avere de trei milióne. Au trecut mai mulţĭ anĭ de la mórtea „unchiului american", şi abia acum, după mai multe încercărĭ şi procese, a succes moştenitorilor de a fi recunoscuţĭ ca atarĭ. In curênd unii dintre aceştia, însoţiţĭ de advocatul lor Dr. Franko, o sĕ mérgă la America sĕ iee în posesiune moştenirea.

—o—

**Proces de pressă.** Astădĭ se ţine în Budapesta pertractarea în procesul de pressă al diarului „Olvasd" pentru un articol publicat în Aprilie c. îndată după atentatul asupra monumentului Hentzi şi intitulat „Pusztuljon el!" (Sĕ se prăpădéscă!) Articolul încriminat conţine agitare a naţiunei ungare contra legăturei cu cealaltă jumĕtate a monarchiei, şi autorul articolului este advocatul Dr. Zoltan Takács.

—o—

**Cununiă.** D-l Dr. *Ioan Popescu*, advocat în Reghinul săsesc, şi d-ra *Sidonia Crişianu*, fiica d-lui Eugen Crişianu, mare proprietar în Bercheşul de Câmpiă, se vor cununa la 1 Iulie n. c. în biserica română gr. cat. din Reghin. — Adresăm sincerile nóstre felicitărĭ părechĭ!

—o—

**O crimă în Bucurescĭ.** Intr'una din serile trecute pe la orele 11, patru calfe de cismarĭ în etate de 18 - 20 anĭ treceau cântând prin strada Pandurului. De ceal'altă parte a stradei veneau tot cântând doi lucrătorĭ de la fabrica de nasturĭ a D-lui Kohlert din şoseaua Mihai Bravul Nr 121, anume Nicolae Teleanu şi Johann Gotfried. Eĭ cântau nemţesce.

Cele patru calfe de cismarĭ, anume Costică Dumitrache Pantazia, Savu Ionescu Nae Enache Marin şi Iancu Şerban, fiind dispuşĭ de bătae, au început sĕ înjure pe cei-l-alţĭ.

– Hai să-i batem, — strigà Costică Pantazia.

Şi toţĭ patru tovarăşiĭ sĕ reped asupra celor doi lucrătorĭ, cărora Pantazia le strigà:

— Ce cântaţĭ ungurésce, măĭ, în ţéra românéscă? — şi *poc* în capul unuia cu un baston de corn cu plumb la capĕt. Pantazia dă mai multe loviturĭ în capul lui N. Teleanu, până când bastonul s'a rupt.

Răcnind de durerĭ, Nicolae Teleanu scoate un cuţit din brîŭ şi-l înfige drept în inima lui Pantazia. Acesta a avut încă atîta vreme, ca să strige:

-- Săriţĭ băeţĭ, că mĕ omóră.... Ah, sunt mort! — şi nenorocitul cade jos scăldat într'un lac de sânge.

Criminalul şi tovarăşul sĕŭ, profitând de întunerecul nopţiĭ, aŭ şters-o repede fără sĕ fie observaţĭ.

Tovarăşiĭ victimei au avisat imediat pe comisarul secţiei 40, anume Constantinescu.

După vr'un sfert de oră sosesc inspectoriĭ Laptew şi Lipatti, căpitanul Solomonescu şi vr'o 10 sergenţĭ.

Cadavrul a fost ridicat şi transportat la morgă.

S'au început cercetările.

Tovarăşiĭ victimei n'au putut sĕ dea nicĭ un indiciu asupra criminalului, căcĭ fiind întunerec, nu l'au putut vedea bine. Căpitanul Solomonescu găsesce, însĕ jos o pălărie, o ridică şi vede, că a fost cumpĕrată din Braşov. Pe basa acestuĭ indiciu s'au început cercetările, presupunêndu-se că criminalul trebue sĕ fie un ungurean.

D-niĭ inspectorĭ Lipatti şi comisarul Constantinescu, însoţiţĭ de dece sergenţĭ, au plecat sĕ facă o inspecţie prin cârciume Intr'o cârciumă ei au găsit stând singur la masă pe Gottfried, tovarăşul criminalului. Acesta a mărturisit numai de cât că criminalul s'a dus acasă la fabrica de nasturĭ a D-lui Kohlert din şoseaua Mihaiŭ-Bravul.

In adevĕr, criminalul a fost găsit acolo şi fără nicĭ o presiune séu ameninţare a făcut o mărturisire completă.

Criminalul a fost arestat.

## Colonisărĭ cu elemente romanice.

In „*Cooperatorul Român*" din Bucurescĭ dela 1 Iunie v. cetim următórele:

Avem convingere nestrămutată, că nu va trece un pătrar de secol şi acest vis va deveni o realitate.

Dintre noi câţĭ cunóscem puţină istorie, scim, ca teoriştii strĕinĭ (fiă-mĭ permis pentru respectul nenorocirei istorii sĕ nu-i mai amintesc) susţin în teoriile lor, că „neamul Ţĕrei Moldovei nu se trăgănézâ din „Ţera Italiei", cum dice nemuritorul Miron Costin în Cronicile sale.

Precum măreţul Danubiu plécă din Occident spre Orientul Europei, şi precum Oltul alunecă de pe panta falnicilor Carparţĭ spre câmpiile dunărene, aşa şi valurile popórelor romanice au curs de secole spre aceste locurĭ binecuvêntate.

Istoria ne povestesce emigraţiunile din mai multe timpurĭ spre ţĕrmurii Dunărei de jos, fiă în masse, fia risipite, până în dilele nóstre, alimentând astfel necontenit elementul italian din Orient, reînsufleţind şi reîntinerind coloniile şi virtuţile Romei antice.

După retragerea nenumĕratelor horde barbare, Genovesii şi Veneţianii emigrară din nou în Provinciile Danubiane, aducênd cu ei civilisaţia Occidentului, fundând colonii, identificându-se, perdêndu-se cu noi şi între noi.

Mai târdiu, când torenţii Semilunei rupseră zăgazurile Orientului, înaintând cu furie sĕlbatică spre centrul şi Occidentul Europei încremenită de spaimă — de-odată acestĭ torenţĭ se opriră în loc, retrăgêndu-se înapoi, refrângêndu-se, sfărămându-se ca de nisce stâncĭ colosale; aceste stâncĭ uriaşe erau piepturile legionarilor romanĭ. Un entusiasm de bucurie şi admirare indescriptibilă erupse atuncĭ din sînul întregei creştinităţĭ.

Creştinismul era salvat.

De atuncĭ Statele Italiei îndeosebĭ, puseră cel mai mare preţ pe amiciţia Ţĕrilor Române, ajutându-le moralminte şi materialminte.

In acel timp Italia era patria artelor şi sciinţelor, mai tóte curţile Domnilor şi boerilor românĭ aveau doctorĭ, profesorĭ, artiştĭ şi ómenĭ cu sciinţă din Italia. Am avut măeştri de arme, căpitanĭ şi chiar principĭ italienĭ. Lăcomia şi discordia aduse căderea acestei epocĭ înfloritore.

Nu strĕinii au fost causa acestei decadenţe a Ţérilor şi poporului român: am fost noi!

Nu strĕinii au fost inimicii noştri cei mai marĭ, am fost noi!

După o epocă strălucită de renascere şi înflorire, urméză o epocă négră de umilinţă şi amorţire: nu se mai aude sgomotul armelor, sunetul fanfarelor, strigătul de victorie.

Nu se mai vede cuşma împodobită cu pene şi pietre scumpe, nicĭ uniformele scăldate în fire pe aur, nicĭ armele strălucitóre.

Nu se mai aude dulcea, poetică şi resunătórea limbă românéscă: se aud însĕ ţipete, gemete, plânsete şi suspinurĭ înăbuşite...

Se aude o limbă neînţelésă şi urgisită... Se vĕd tombaterele în locul cuşmelor, şi haine muerescĭ în locul costumelor marţiale. Poporul român părea, că nu mai esista.

Acestea sunt progresele véculuĭ XVII şi XVIII în Ţĕrile Române. Dér precum trec tóte, aşa trecură şi aceste timpurĭ de tristă aducere aminte.

In vécul al XIX, ca printr'o minune dumnedéscă, de-odată el renăscù. La sórele dulce al libertăţii, 12 milióne de Românĭ rĕsăriră, ca din pământ, cum rĕsar florile primăvara după o érnă siberiană.

Francia, sora nóstră cea mai mare, nobila şi generósa Francie, ne dete cea d'intâiŭ, dulcea îmbrăţişare frăţéscă.

Şi némul românesc încă nu a rĕsărit pretutindenea... el are sĕ mai rĕsară...

---

însĕ de loc, că avea în mijlocul lor de prinţul nou ales.

Prinţul Carol, însoţit de Brătianu, pornì direct spre prefectură. Domnii de Mayenfisch şi de Verner, după-ce luară disposiţiile necesare pentru bagaj, urmară şi ei acolo cu locotenentul Linche.

Prefectul rĕmase, ca şi cădut din norĭ, când Brătianu îi spuse cine era tînĕrul bărbat cu care sosise. Se hotărî sĕ se păstreze încă incognitul prinţului, de óre ce erau temerĭ, că trupele turcescĭ concentrate sub comanda lui Omer-paşa la Rusciuc, puteau sĕ trécă Dunărea şi sĕ pornéscă asupra Bucurescilor, audind că prinţul Carol a debarcat în ţéră.

Brătianu se duse la staţia telegrafică sĕ anunţe guvernului provizorĭ din Bucurescĭ sosirea prinţului. Rĕspunsul miniştrilor, care sosi numai decât, era o rugare ca domnitorul sĕ-'şĭ continue fără întârdiere călĕtoria spre capitală, ca sĕ prevină eventuale turburărĭ.

La telegrama de salutare a prinţului Carol către locotenenţii domnescĭ, aceştia rĕspunseră cu felicitările cele mai călduróse; îşĭ esprimau bucuria, că prinţul lor liber ales sosise în sfîrşit în mijlocul lor.

Prinţul Carol făcù apoi, însoţit de prefectul care vorbia franţuzesce, o scurtă plimbare prin oraş, care făcù o impresie de comună cam neglijată prinţului, care venia direct din apusul îngrijit şi impodobit.

Reîntorcêndu-se la prefectură, găsi acolo adunate autorităţile oraşului; căcĭ scirea despre sosirea lui străbătuse într'aceea ca fulgerul prin oraş. Primirea, care n'avù nicĭ un caracter oficial, se făcù repede, de óre-ce caii de poştă aşteptau deja la scară şi călĕtorii voiau sĕ şi mănânce mai 'nainte ceva.

La opt óre punct, prinţul cu Brătianu se urcară în trăsura deschisă cu opt cai micĭ — însoţitorii germanĭ urmară — şi trăsura pornì prin nópte cu o iuţélă turbată.

Inhămarea era mai mult decât primitivă; în tot momentul se rupea câte ceva din hamurile subţirĭ, ca nisce fire de păianjen. Cei doi poştilionĭ (num[illegible] surugii), dintre carĭ fiă-care încă[illegible] pe câte unul din patru cai, strigau şi chiuiau într'una, ca ca sĕ-'şĭ îndemne micile animale; în galopul cel mai sĕlbatic urcară, pe un drum şoselut, înălţimile de lângă Turnu-Severin, d'îndărătul cărora începe terasa Valachiei micĭ.

De douĕ-orĭ în decursul nopţii se schimbară caii, şi pe la patru césurĭ diminéţa ajunseră la rîul Jiu, unde trebuì sĕ se aştepte cât-va timp, până sĕ se pregătéscă pluta.

O céţă désă şi rece se rĕspândia din rîu, şi prinţul cu însoţitorii lui erau aprópe înţepeniţĭ de vêntul ghiăţos, care sufla peste ogóre. Surugii traseră urechile cailor şi le frecară ochii, — un mijloc, ce se obicĭnuesce aci pentru a'i înviora.

După o aşteptare de o jumĕtate de de cés, pluta, care fusese într'o stare din cele mai fragile, se drese cel puţin atâta, ca sĕ pótă fi trecuţĭ dincolo prinţul cu suita lui; pluta resistà curentului puternic, deşi d'abia-d'abia.

In curênd se crăpà de diuă şi în depărtare începură a se zări turnurile Craiovii, capitala Valachiei micĭ, împresurată din tóte părţile de coline verdĭ. Pe la 6 jum. prinţul ajunse la linia de accise a oraşului; aci îi aştepta sosirea o mulţime enormă, căcĭ telegraful dusese în tótă ţéra vestea fericitului eveniment. Un ura! tunător şi care nu mai voia sĕ se sfîrşéscă, primì pe prinţul, când trăsura i-se opri înaintea unui cort improvisat din crengĭ verdĭ (umbros). Prinţul ţinù o cuvêntare; el îşĭ esprimà, în franţuzesce, bucuria că se află acum în mijlocul copiilor ţĕrei sale; ultimele sale vorbe fură acoperite de esclamaţiĭ entusiaste şi o adevĕrată plóie de florĭ şi cununĭ cădù asupra tînĕrului prinţ.

Apoi se luà un mic dejun; frigul nopţii însĕ îngheţase mâncările.

După un popas de 3/4 de óră, călĕtoria se continuà; trăsura princiară fù escortată acum de douĕ plutóne de dorobanţĭ (cavaleria miliţienéscă în uniformă de husarĭ), după carĭ urmau nenumĕraţĭ călĕreţĭ şi un şir nesfîrşit de trăsurĭ; în frunte mergea prefectul judeţului. Tot timpul cât trăsura trecù prin oraş, se aruncară mereu florĭ prinţului de prin ferestre.

Dincolo de Craiova, alergarea nebună reîncepù de-a curmedişul peste câmp. Cei opt căluşei, carĭ trăgeau trăsura princiară, sburau în pocnetele de biciŭ şi strigătele surugiilor; vremea era acum splendidă;

La rêndul ei Italia renăscută, puternică şi conscie de misiunea sa, ne întinde mâna frăţéscă, ca şi în evul mediu; ea ne trimite şi o mică parte din fiiĭ sĕi în fiă-care an.

*N'ar fi óre timpul sĕ ne gândim la fortificarea elementului nostru latin şi la colonisarea ţerii cu elemente romanice?*

Acum, când legea minelor e votată şi ţéra va avea nevoie de atâtea braţe si când lipsa artelor, industriei şi comerciului este aşa de mult simţită, óre solul României de trei orĭ mai mare, mai productiv şi mai bogat de cât al Belgiei, nu va puté el sĕ hranéscă de trei orĭ atâţĭ locuitorĭ câţĭ are astădĭ?

Dér óre posiţia Belgiei situată între statele cele mai compacte şi omogene, cu industria şi artele cele mai desvoltate, se póte compara cu posiţia României, aşedată la porţile orientului, înconjurată de popóre amice şi consângene şi când porţile acestui Orient îi stau pururea deschise?

Nu mĕ îndoesc, că guvernanţii noştri şi toţĭ ómenii, carĭ doresc binele României, se vor gând ila acéstă cestiune: „*Cestiunea colonisării cu elemente romanice.*“

## Esemene la sate.

**Agârbiciu**, Iunie 1895.

On. Redacţiune! A doua di de Rosalii, 22 Maiŭ c., s'a ţinut esamenul public la finea anului scolastic, în comuna nóstră Agârbiciu, proto-presbiteratul gr. or. al Turdei. Ca comisar presidial a fost P. O. D. Petru *Roşca*, protopresbiter; au participat, în frunte cu comitetul parochial, inteleginţa şi întreg poporul român din comună.

Se vede de timpuriu, că acéstă di va fi îndoită di de sĕrbătóre înalţătóre. Numĕrul copiilor de faţă a fost 58, toţĭ în vestminte sĕrbătorescĭ. Esamenul s'a început punct la 1 óră p. m. cu cântarea „Impĕrate ceresc“, şi a durat până la 6 óre séra. S'au esaminat toţĭ elevii din tóte obiectele de învĕţământ; rĕspunsurile au fost precise şi uimitóre din partea elevilor, satisfăcênd întru atâta, încât publicul întreg a fost pus în mişcare. S'a făcut bun progres cu desp. I, II şi III — dér apoi cu deosebire desp. IV, V şi VI din cetire, din gramatică, comput, istoria patriei şi istoria biblică au întrecut aşteptarea tuturor, aşa că numai în scólele normale s'ar puté constata un asemenea progres. Cu un cuvênt, un astfel de esamen nicĭ când nu s'a mai dovedit în comuna nóstră. Decĭ în d-l învĕţător *Constantin Ciontea* nu ne-am înşelat, când votul îi-l'am dat, şi l'am ales în mod definitiv, căcĭ ne-a satisfăcut întru atâta, încât a dobêndit încrederea deplină a întreg poporului din acéstă comună; cu bucuriă vom jertfi pentru un astfel de învĕţător totdéuna tributul nostru.

De încheiare P. O. Dn. protopresbiter a ţinut o vorbire fórte acomodată şi pĕtrundĕtóre faţă de progresul observat, îndemnând pe d-l învĕţător, ca şi în viitor sĕ lucre cu acest zel.

La copiĭ, ca îndemn la diliginţă, li-s'au împărţit ca premiu 5 fl. din partea epitropiei bisericescĭ.

*Un poporean, ca participant.*

## Din Bucovina.

**Nu este suiş, fără coborîş.**

Era pe la trei dupa amiadĭ. Tocmaĭ sfîrşisem de scris o epistolă la un prieten din ceea parte, şi mĕ pregătiam sĕ o duc singur la poştă. Feciorul înhămase deja caii la trăsură şi în aprópe jumĕtate de óră trase la poşta din S...

Intrai în poştă şi predai epistola amploiatului respectiv, care apoi îmĭ dăduse douĕ epistole, ce tocmai atuncĭ sosise la adresa mea. Una era dela un cunoscut vechiŭ, ce îmĭ făcea reproşurĭ, că nu i-am rĕspuns la vr'o douĕ scrisorĭ. Er' a doua ...ah! a doua, de n'aşĭ fi cetit'o mai bine ar fi fost.

Un prietin de care eram legat din copilărie, ca un frate, îmĭ dăduse de scire, că în curênd avea sĕ se 'ntémple cu mine o schimbare mare.

— „Prietene“, îmĭ scria dênsul, „ursitele ţi-au tors şi ţie firul norocului, dér subţirel şi până la jumĕtate, unde ţi-l'au rupt, fără a-l sfîrşi. *Cuventul celor marĭ e o minciună, şi cine se radimă de el, are ocasiunea sĕ se căiască apoi amar.* Mâne îţĭ voiu comunica mai pe larg de tóte. Al tĕu *Claudiu*“.

L'am înţeles. Scirea lui mĕ supĕrase fórte mult. Nicĭ că mai sciam, unde stam. Mĕ dusei la trăsură şi mĕ urcai in ea. „Mână, băete!“ diseiu, ca fără glas, feciorului.

„Incătro Domnule?“

— Mână în cătro vedĭ cu ochii! Apucă colea peste deal, ca sĕ putem privi din vêrful lui la lume, dóră am putea o înţelege, căcĭ ea voesce sĕ ne înţelégă“.

Şi porni feciorul. Er eu dus pe gândurĭ nicĭ nu observai, că trecusem de mult délul şi ne apropiam de Florescĭ. „Băete, mi-se pare, că am ajuns la Florescĭ?“

— Aşa este Domnule!“

— „Ei bine, mână înainte şi vei trage la Domnul Vintilă“.

Mai merse ca la 10 minute şi am ajuns la prietinul meu Vintilă. Bat la uşă, dér nicĭ un rĕspuns. Hm, sĕ nu fiă óre acasă prietenul meu, el, care s'a retras de la un timp de sgomotul lumei şi petrece singur, ca cucu?

O sĕ cerc. Deschid uşa şi când colo, îl vĕd şedênd la masă cu capul rĕzimat de mânĭ, ca omul dus pe gândurĭ. El nicĭ nu observase, că întră cineva la dênsul, căcĭ gândul lui sbura departe, tăind trecutul. Ii dădui şi eu pace. Dela un timp începù sĕ ofteze, ér de pe buze îi lunecau cuvinte, cuvinte înţelese, pe carĭ le-am prins şi eu:

„Sĕrmana Arborósă! De când cu tămbălăul cel mare jidano-policesc din muchia dealului, când miserabilii i-au jucat jocul desbinării, cu gând ca sĕ salveze acest petec de pămênt pentru slavism, pare-că nu-şĭ mai póte veni în fire. De mult nu-şĭ mai vede fiiĭ uniţĭ la muncă cinstită pentru mărirea şi fericirea ei. Ea, care a încărunţit în luptă şi a vĕdut cu ochii, cum, deşi vĕduvită, peţitorii se băteau pe un cap de la dênsa, astădĭ rĕzimată în cârjă, oftéză din greu. Nu ofta, maică bĕtrână, nu despera. Mai radimă-te odată în cârjă, ridică-ţĭ capul şi uite'n jur de tine, póte vei mai zări încă de aceia, ce-şĭ vor aduce aminte de timpurile acele, când îi legănai la sinu-ţĭ drăgostos de maică şi le povestiai din timpurĭ depărtate de vitejie română.

„Tu oftezĭ? Ah, te înţeleg. Iţĭ pare rĕu după fiiĭ tĕi perduţĭ. Iţĭ pare rĕu după *Straşnei*, fiul tĕu iubit, pe care l'ai scăldat numai în scălduşcă de florĭ de bumbravă şi gălbănuşĭ de ouĕ, pe care l'ai înălţat sĕ-l aibĭ de sprijin, dér el te umilesce şi te espune loviturilor duşmane. Nu plânge, el şi-a lua rĕsplata.

„Te întristezĭ de *Baciul*, nepotul, ce l'ai primit la sin drept fiu? Sciu! Credușĭ, că facĭ un bine surorei tale măcăjite, dând fiului ei protia între fiiĭ tĕi. Dér' el s'a moscăcit, imfamul, şi-a lăturea cu leahul *Duzină* lucréză sĕ-ţĭ vadă pe fiiĭ tĕi mai micĭ, legaţĭ de sapă şi lopată.

„Tu te scârbescĭ, maicuţă, că vedĭ pe unul din fiiĭ tĕi mezinĭ impopoţindu-se, ca un păun şi de dragostea penelor profanând mormintele bĕtrânilor! Cel ce l'a înălţat, singur s'a înşelat, ca şi de *Georgieş*, căruia i-a pus córne, *pentru-că nu putea vorbi*, şi în loc sĕ împungă în duşman, a lovit întâiu în binefăcĕtorul sĕu. Nu te scârbi de aceştia, căcĭ cel-ce ne-a dăruit crucea de mântuire, a petrecut mai multă scârbă şi durere pentru preţul, ce l'a primit învĕţăcelul sĕu iubit dela Archireul Caiafa.

„Lăcrimezĭ? Iţĭ cunosc durerea, maică. Ai ajuns sĕ vedĭ, ce n'ai fi voit sĕ vedĭ, şi sĕ audĭ, ce n'ai fi dorit sĕ audĭ. Tu lăcrimezĭ după *Ştefănuca*, ce a cădut jertfă de boldurile înveninate ale calumniatorilor sĕi, fără sĕ fi apucat a-i vedé pedepsiţĭ. El a murit, bunul, dér sufletul sĕu nobil trăesce între noi, cei-ce trăim, şi ne arată calea pe care sĕ păşim.

„Incétă cu supărarea. Aşa ţi-a fost scris sĕ vedĭ. Şi încă multe vei vedé în viéţa ta. Mulţĭ fii *bunĭ* s'or perde, şi pe spinarea lor mulţĭ *rĕi* s'or înălţa. *Tu însĕ, vei trăi, cât va trăi şi lumea.* Căcĭ aşa am cetit într'o carte veche: Fiica mea mai mică nu va peri nicĭ când! Ca un copac răsădit în pămênt gras, aşa va fi viaţa ei. Copacul va cresce, ramurile lui s'or înălţa spre bolta cerului şi *în bucciă lor, vor uita de trupina din care sug viaţă.* Atuncĭ sórele le va păli în sumeţia lor şi ele s'or usca precum s'au înălţat. *Er de la rădĕcină, ce vecĭnic stă umilită, lipită de pămênt, vor resări mlădiţe tinere, ce vor iubi trupina şi nu vor părăsi-o.* Atuncĭ va fi viaţă nouă. Nicĭ o putere omenéscă, nicĭ o sumeţie nu va fi în stare sĕ le conturbe fericirea“.

Şi sfîrşi prietenul meu de vorbit. Şi se făcu o pausă lungă. Apoi se ridică în picióre şi porni spre uşă. Aicĭ dădù cu ochii de mine.

— „Cum, tu aci, şi nicĭ nu-mĭ spui nimica? Inţeleg! Voiai sĕ mĕ spionezĭ ce fac“.

— „Nu, dragul meu, acest obiceiu nu-l am. El este al celora, căror la cea mai lină mişcare de vênt, le pare, că zăresc năluce, ce vin sĕ le tae puterea de a împărţi favorurĭ, prin care se susţin, şi se cutremură de *raza dilei, ce scote la ivélă gunoiul patriotic*“.

— „Ce aud prietine! Tu vorbescĭ astfel? Tu, care până mai erĭ, puneai atâta preţ pe acei ce au putinţa de-a împărţi dreptate? Tu, care priviai înainte cu încredere şi îţĭ părea, că vedĭ ca printr'o pâclă o *turmă vorbitóre*, éră în fruntea ei ciobani frumoşĭ la chip, ca nisce căpitanĭ, făcênd drum prin pâclă şi rĕspândind lumină în turma spăriată de lupi, ce o gonesc din urmă. Spune-mĭ, te rog, de când schimbarea acésta?“

— „Ce sĕ-ţĭ mai spun prietene! E lucru adeverit. Astădĭ *dreptatea 'n lume*, nu e nimic, dcât *un ideal. Şi cel ce caută acest ideal, umblă cu capul spart*“.

— „Venişĭ la vorba mea! 'Ţĭ-aducĭ aminte, frate, de marea adunare, ce se ţinuse în C...... şi căreia îi dise, că e naţională. Se puneau la cale trebĭ mândre pentru ţéră. Voinicĭ, vitejĭ, cu dorul ardĕtor de a şĭ vedé cu o óră înainte realisate aspiraţiunile némului lor, se ridicară cu tăriă, şi într'un glas strigară: „acum séu nicĭ odată“. Şi toţĭ primiră lupta. Şi se împărţiră rolurile. Atuncĭ dispărură pentru întâia óră acele deosebirĭ, carĭ ţineau departe pe opincă de vlădică şi pe fruntaşĭ de mijlocaşĭ. Căcĭ toţĭ aveau un dor şi toţĭ erau de un gând. Şi uimit până la estas de paşul, ce-l făceam, mĕ uitaiŭ în jur peste adunare. Şi colo prin mulţime zăriĭ nisce feţe palide, din carĭ putea-i ceti, ce luptă se petrecea în interiorul lor. Atuncia ţi-am şoptit:

— „Vedĭ colo în mulţime acele figurĭ palide şi tremurând? Eu n'aşĭ voi sĕ cetesc cele ce se petrec în sufletele lor“.

Er tu mi-ai dis cu vóce mustrătóre.

— „Nu póte fi alta, decât emoţiunea de care sunt cuprinşĭ în acest moment măreţ“.

— „Ba, nu, dragă prietine“, îţĭ rĕspunseiŭ eu, „ei tremură de griji pentru posiţiunea lor. Deprinşĭ a sta tot sus la înălţime în dosul unor ziduri, credeau, că prin acele nu póte pătrunde ochiŭ, ca sĕ le vadă faptele. Şi acum vĕd înainte mulţimea asta mare, ce o luau drept turmă de vite uşor de cârmuit, cum se deştéptă şi cunósce pe

---

sórele încăldea membrele înţepenite ale călĕtorilor şi întrégă natura îmbrăcase hainele de primăvară. In depărtare se zăreau vêrfurile Carpaţilor acoperiţĭ de zăpadă. Drum bătut nu era; trăsura trecea drept peste câmp.

Pe la 12 óre sosi prinţul la Olt, un rîu larg; pe ţĕrmul cel-alalt se zărea orăşelul Slatina într'o posiţie pitorécă. O plută împodobită cu crengĭ verdĭ şi cu covóre trecù pe călĕtorĭ peste rîul spumegos. Populaţia se adunase de pretutindenĭ şi se grămădise pe amêndouĕ ţĕrmurile rîului, primind cu aclamaţii pe tênĕrul domnitor. — Inainte de-a întra în Slatina, prinţul schimbà trăsura şi ast-fel îşĭ făcù întrarea în oraşul frumos decorat; prin numĕróse arcurĭ de triumf, împodobite cu portretul lui, ajunse la o casă particulară, unde i-se servi un dejun solemn, după-ce mai întâi primi autorităţile orăşenescĭ.

Pe la douĕ óre se continuà călĕtoria cu aceeaşĭ numĕrósă suită şi cu aceeaşĭ iuţélă turbată; trăsura trecù în parte prin nisce pădurĭ marĭ, frumóse. După-ce se schimbară caii de mai multe-orĭ, prinţul sosit la Pitescĭ pe la 5 jum. óre după amédĭ. La o jumĕtate de cés înainte de acest oraş întêlni un regiment de infanteriă, care se afla în marş spre Bucurescĭ.

Brătianu anunţà comandantului sosirea prinţului; îndată tot regimentul făcù front înaintea prinţului.

Prinţul Carol se coborî din trăsură şi în costum de călĕtorie şi cu pălărie, trecù înaintea aripei drepte: aci colonelul îşĭ făcù raportul. Musica începù sĕ cânte, trupele presentară arma, era regimentul de infanteriă de liniă al 2-lea, — şi în mijlocul strigătelor continue şi însufleţite de ura! prinţul trecù pe dinaintea frontului.

După ce prinţul se urcà ér în trăsură, spuse lui Brătianu, că bucuria cu care îl salutaseră soldaţi, îl mişcase.

In acéstă conversaţiă prinţul fù întrerupt de un grup de călăreţĭ, care le eşise înainte; în fruntea lor era doctorul Davila, pe care îl salutà, ca pe un vechiŭ cunoscut dela Düsseldorf.

In gónă se continuà călĕtoria spre Pitescĭ. De departe deja zări prinţul un arc de triumf în jurul căruia se strînsese o mare mulţime de ómenĭ, călărĭ şi cu trăsurĭ, ca sĕ-'şĭ aştepte domnitorul.

Pitescii au o posiţiă plăcută cu viile lor drăgălaşe; în fund se zăresce înaltul Buceciŭ din munţii Muscelului acoperiţĭ cu zăpadă.

Pe la 6 óre călĕtorii ajunseră la linia oraşului; aci se pregătise ér prinţului o primire însufleţită, cu cuvêntărĭ şi cu musică. Primarul presentà pe o tavă de argint pâne şi sare; fete îmbrăcate în alb presărau florĭ în calea prinţului.

La Pitescĭ se anunţà prinţului generalul Golescu, membru al locotenenţei domnescĭ; de asemenea şi membru afacerilor strĕine, Ion Ghica, fost guvernator la Samos; prinţul întinse mâna ambilor aceştĭ domnĭ, carĭ veniau din Bucurescĭ, şi-şĭ esprimà bucuria, că salută într'înşii pe cei d'întâi membri ai guvernului românesc.

După ce i-se presentară autorităţile oraşului, prinţul cu generalul Golescu şi cu Ion Ghica se urcară în echipagiul princiar tras de opt cai şi traversară orăşelul plăcut, împodobit ca de sĕrbătóre, cu stégurĭ, covóre şi ghirlande; ér i-se aruncară din ferestre florĭ nenumĕrate şi porumbei. Pe un pod lung de lemn trecură Argeşul şi pe un al doilea Rîul Dómnei.

După o călĕtorie de un cés, prinţul ajunse la Golescĭ, moşia familiei Golescu, care tot-déuna s'a distins prin patriotism şi desinteresare. Mama lui Golescu, o matronă respectibilă de 56 de anĭ, ale cărei trăsurĭ nobile şi clasice dovedeau, că trebue sĕ fi fost fórte frumósă în tinereţe, primi pe prinţul, împresurată de nepoţii şi nepótele ei, printre carĭ mai ales dómna Davila atrase atenţia prinţului, prin trăsăturile regulate şi espresia fórte inteligentă a feţei.

Pe la 8 óre se luà prândul; familia întrégă luà parte la el. Brătianu se dusese într'acestea la moşia lui, Florica, în apropiere imediată de Golescĭ.

După masă se presentară de către Golescu şi Ion Ghica, prinţului, primele afacerĭ de stat; iscălì un act, prin care mitropolitul Moldovei, Calinic Miclescu, care se pusese în fruntea separatiştilor în rĕscóla dela Iaşĭ (3 Aprilie 1866 st. v.), era graţiat.

Sosiră diferite depeşĭ, spunênd, că

micii săi cârmacĭ, ce vecĭnic sunt împinșĭ dela un loc la altul“.

— „Mĕ iartă frățióre. Eram orbit și nu puteam pătrunde atât de-adênc ca tine. Eu nu-mĭ închipuiam atata fățăriă la ómenĭ cu chiămarea de a respândi lumină. Dér iată-mĕ schimbat. Și-țĭ jur, că sunt chiar gata, ca sĕ-țĭ urmez în tóte.

„Ei bine, dér! Ascultă ce-țĭ voiu spune. De când m'am fost retras aci, cu gând ca sĕ petrec în mijlocul naturei, credeam, că voiu afla liniștea, ce lumea nu mi-o dă. Dér numai rar aveam parte de ea. Un dor nespus mĕ tot ardea colo la suflet, și el a învins propusul meu. La luptă voiu sĕ ies, și dimpreună cu tine și toțĭ, ce ne înțeleg, curênd vom dobândi, cele ce le-am perdut. La lucru dér! Poporul sĕ-l tredim din somnul, în care l'au aruncat, nu atât strĕinii, cât ce-i ce stau la înălțime și sunt de-un ném cu el. Ecă, eu vĕd o mică cétă eșită din popor, cu dorul de-a lucra. Ei sunt astădĭ legațĭ, dér nu va trece mult și s'or tredi cu toții. Atuncĭ va cădé masca celor fățarnicĭ și înaintea lor nu vor zări, decât o grópă mare, la marginea căreia își vor aduce aminte, *că nu este suiș, fără coboriș*“.

— „Sĕ nu le curmĭ, o Dómne, viața moleșită, până nu se vor încredința de acest adevĕr mare, ce l'ai plântat tu singur în pieptul omenesc, ca sĕ-i fiă de călăuz pe scara înălțării“!

*Văscăuțĭ pe Siret*, 1895.

**Ioan Dosofteiu.**

## Producțiunĭ și petrecerĭ.

In otelul „*La pomul verde*“ va da mâne în 23 c. un concert musica lui Iancu Gălușcă.

*

Peste câte-va dile va sosi o *societate de orfeu* sub direcțiunea d-lui A. Kessler și va da representațiunĭ în otelul „La pomul verde“. Date mai detailate a-se vedé pe placate.

## Literatură.

**Memoriĭ din 1848/49 de Vasilie Moldovan**, broșură elegantă, de 11 cóle, format 8⁰. Prețul unui esemplar e: **50 cr.** séu **1 corónă**, plus 5 cr. porto poștal; pentru România și străinătate *1 franc 50 banĭ.* Comandele se pot face la adresa: *Traian H. Pop*, publicist, *Brașov* (Brassó) séu la *administrația „Gazetei Transilvaniei“*.

*

Din „*Biblioteca pentru toțĭ*“, a librăriei Carol Müller din Bucurescĭ (Strada Victoriei 53), a apĕrut și volumul al 8-lea, întitulat: **România, Roma, Piza** și **alte opere alese**, de *Jules Michelet*, renumitul istoric și scriitor frances. Volumul viitor va fi: *Castelul Peleș*, schiță istorică și descriptivă, de Leo Bachelin. Volumele apărute până acum din „Biblioteca pentru toțĭ“ sunt tóte de cea mai mare valóre și nu putem, decât sĕ recomandăm lățirea lor cât mai mult în popor, mai ales find-că și prețul e cât se póte de moderat. Costă fiă-care **broșură** numai 30 banĭ (15 cr.), abonate de-odată 10 numere, costă 3 lei, ér 24 numere (un an) 7 lei, primind pe de-asupra gratis și franco romanul „Poveste tristă“, care singur costă 1 leu 50 banĭ.

*

In editura librăriei *Frații Șaraga* din Iașĭ a început sĕ apară o nouă colecțiune de scrierĭ, sub numirea **„Biblioteca Saraga“** cu același format și preț, ca „Biblioteca Universală“ din Lipsca. Până la 1 Septemvre va apăré tot la 15 dile câte un volum, ér dela prima Septemvre încolo în fiă-care Dumineca câte-un volum, conținênd scrierile cele mai de frunte ale autorilor celebri strĕinĭ, precum și producțiunile cele mai meritóse ale autorilor noștri. Prețul unui volum este *numai 25 banĭ* (13 cr.) A și apărut primul volum conținênd povestirea **„Stăpân și slugă“** de renumitul scriitor rusesc *L. Tolstoi.* In comparația cu prețul, acest volum, care conține 79 pag., este în adevĕr cât se póte de eftin.

*

In tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov a apărut: **Povestirĭ economice** despre grădinărit, economia câmpului, vierit și pădurit, de *Ioan Georgescu.* O carte fórte folositóre pentru plugarĭ, scrisă în stil ușor de priceput. Cartea are 136 pag. și costă 25 cr. De vêndare la tipografia „A Mureșianu“ în Brașov, și la autorul în Scorei (p. u. Alsó-Porumbák).

*

**Nou!** este titlul unei frumóse colecțiunĭ de scrierĭ diverse, de *Laura Vampa.* — 165 pag. Prețul 2 lei.

*

In tipografia archiepiscopéscă Silvestru Morariu-Andrievicĭ din Cernăuțĭ (Bucovina) a apărut: **Carte de cetire pentru cursul de repețire,** de *Nicolae Ieremievicĭ-Dubeu*, învĕțător la școla de aplicațiă a pedagogiului i. r. în Cernăuțĭ. Cartea conține 117 bucățĭ de cetire alese, de diferițĭ scriitorĭ bunĭ. Prețul unui esemplar de 260 pag. format mare costă numai 80 cr., legat 1 fl.

# Despre lux.

Dialog, de **Ioan Pop Reteganul.**

*(Ana* și mătușă-sa *Cornelia)*

Ana: Bună dliua, mătușică.

Cornelia: Sĕ fi sănĕtósă nepótă, trecĭ și ședĭ. Dér în ce sĕ însĕmn, că mai abațĭ pe la noi? Vai, că rar mai vii! Ni-a muri mâța!

Ana: Rar, mătușică, că nu-mĭ ajunge vremea, avem atâta lucru, mai cu câmpul, mai cu cusutul. Numai acum mi-am gătat de înălbit pânzele.

Cornelia: D'apoi lucru este destul, décă vré omul sĕ stea după el. Nu mergețĭ la têrg?

Ana: Eu așĭ merge, sĕ am cu cine, de aceea am și venit sĕ vĕd nu cum-va mergĭ și d-ta, sĕ mergem împreună.

Cornelia: Ba eu merg, că mi-a rĕmas din tómnă un val de pănură ne-învĕlită. Acum mi-am adus'o dela piuă și o duc la têrg. Cu mine poțĭ veni, dér tu ce ducĭ la têrg?

Ana: Nu duc nimic, dér mi-așĭ cumpĕra nisce carton de o rochie și o năframă de mătase.

Cornelia: D'apoi ai tu atâța banĭ? Că acele or fi scumpe!

Ana: A vêndut tata o junincă cu 22 fl. Din ei mi-a făcut o păreche de cisme cu 5 fl., și 10 fl. mi-i-a dat sĕ-mĭ cumpĕr o năframă de mătase și carton de o rochie.

Cornelia: Vai, draga mătușii, că mulțĭ banĭ cheltuesce tată-t'o cu tine! Dacădĭ ciobote-țĭ putea lua și cu vre-o 2 fl., că eu, de când sunt, ciobote mai scumpe decât de 2 fl. n'am purtat; și 2 fl. puteai face tu din lucru, ér năfrăma cea de mătase și cartónele puteau rĕmâné în șatra Armanului, ér juninca s'o cresce-țĭ sĕ-țĭ fiă de zestre, că décă ti-ĭ mărita, mai bine ți-ar prinde o lécă de lapte-'n casă, decât năframa de mătase în ladă, sĕ o mânce moliile.

Ana: Așa-i mătușe, dér tóte pórtă, eu cum sĕ rĕmân cu portul de alte fete?

Cornelia: Vĕd bine, draga mea, că tóte pórtă, dér vĕd bine, că rĕu fac cum fac. Chiar și feciorii în joc vĕ batjocuresc, când strigă:

Rele dile am ajuns, Dómne,
Că fetele tóte-s dómne,
Cu mătăsurĭ, cu cartóne,
Părinții le mor de fóme!

Ana: D'apoi ei strigă așa în glumă, dér totușĭ le place, décă suntem gătate.

Cornelia: Nu crede, nepótă, că nu li-ar plăcé mai bine de fetele care-șĭ fac tóte din mâna lor și nu dau banii pe tóte nimicurile, că décă li-ar plăcé hainele din șatră, care adĭ le pórtă fetele, n'ar chiui:

Tótă muta-i mătăsată,
Mălaiŭ nu-i sĕ îmbuce odată;
Tótă muta-i cu peunĭ
Mălaiu-i cu 3 zloțĭ bunĭ!

Ana: Vai, cum eștĭ dumnéta mătușă! D'apoi cum sĕ ne purtăm?

Cornelia: Cum? Étă așa, cum mĕ port eu și cum s'a purtat mă-ta, fiă ertată, și alte muerĭ de vêrsta nóstră și tóte Româncele, câte au trăit până într'acest véc, când s'amestecă némurile ca la turnul Vavilonului.

Ana: C'așa nu-mĭ place.

Cornelia: Nu, că nu scii ce-i bun și frumos, nu scii, că haina și limba arată pe om, de care ném e. Nu scii dicala: Orĭ te pórtă cum ți-i limba, orĭ vorbesce cum ți-i portul? Acum nu mai scie omul care-i Româncă și care Unguróică, Jidancă și care Țigancă! Am ajuns dile rele, nepótă, dile rele și amare, că femeile nóstre nu mai lucră ca odată, nu mai torc și nu mai țes atâta, își trag pe ele o rochie, ca falonul popii de pistriță, și aceea le acopere tóte golătățile și necurățiile; sub ea pot și fără ii (cămeșĭ), orĭ cu ele ca obiala de hîde, că tóte le acopere rochia. Dér sĕracul port românesc dă de gol pe muierea puturósă! Sub crătință se vĕd pólele, de-s frumóse orĭ urîte, de aceea muierile puturóse urĕsc crătințele și îmbracă pistrițiturĭ jidovescĭ, cumpĕrate pe banĭ scumpĭ. Așa, vedĭ bine, că-i mai lesne sĕ fii frumósă, decât pe vremea mea, vorba ăluia:

Lesne-a fi lelei frumósă
Podu-i țésă, podu-i cósă
Podu-i face și cămașă;
Cămașa din brîu în sus,
Făcută-i pe cucuruz,
Pólele din brîu în jos
Făcute-s pe grâu frumos!

Ana: Vai, ciudată eștĭ mătușă, acum sciu eu, de ce te-o poreclit viceșpan!

Cornelia: Viceșpan și gubernator mi-au dis de când sunt, dér nu m'am supĕrat, că din drept afară n'am lăsat nicĭ o slovă, de când sunt!

Ana: Acum e altă lume, mătușă, nu ca atuncĭ, când erai d-ta tînĕră.

Cornelia: Vĕd bine, draga mătușii, că-i altă lume, mai rea, cu tóte că ar fi ea sĕ fiă mai bună.

Ana: Ba, că mai bune dile ai trăit d-ta, decât noi! Uite, că d-ta eștĭ bĕtrână și âmbli óblă de spate ca un grenatir și eștĭ rumenă și frumósă, se vede, că în tinerețe ai avut dile bune.

Cornelia: Avut dĕu eu, drăguță, dile tare bune: De când am fost o sărĕcie de copilă de 12—13 anĭ, în tótă sĕptĕmâna 2 dile la domnĭ la sapă, secere, vie, fên, cânepă și la câte-s pe sub sóre. De nu mĕ purtam — feșcăia alunul ca un șerpe pe spatele mele. Cu 17 anĭ m'am măritat, și-'n jug mai greu m'am băgat, că ca nevastă tînĕră lucram mai mult pe séma curții, decât pe séma mea.

Ana: D'apoi ce lucrai atâta pe séma curții?

Cornelia: Ce? Uite icĭ, sĕracă copilă, se vede, că n'ai mamă, ca sĕ-țĭ spună cum trăiau ómenii atuncĭ, și cu deosebire muerile cât erau de asuprite. La domnĭ trebuia sĕ facem 2 dile-'n sĕptĕmână, una cu boii și una cu palma; cea cu palma tot mai mult eu am făcut'o, că bade-t'o trebuia sĕ lucre cu boii și cu carul pe séma casei, când scăpa dela domnĭ. Apoi pe lângă aceste trebuia sĕ ajutorăm noi femeile la culesul cânepii și inului, la băgatul și scosul din apă, la uscatul și melițatul lor, apoi la culesul viilor și pómelor, la tors, rĕsciat, bilit (albitul tortului), depănat, nĕvĕdit și țesut, și tóte aceste lucrurĭ erau pe de-asupra, ca pupĕza pe colac. Apoi mai trebuia sĕ alegem pe masă grâu pe séma curții, ca sĕ nu se înece domnii, facă-sĕ șperlă! Și sĕ ținem găinĭ, ca sĕ avem de unde da la termin pui și ouĕ, că décă nu, ne crăpa cămeșa-'n spate! Vedĭ drăguță, ce dile bune am trăit în tinerețe, până a venit slobodenia!

Ana: C'așa n'a fost bine, dér

---

Turcii începeau sĕ ia o atitudine amenințătóre și că ocupațiunea principatelor de către trupe turcescĭ nu era afară din cercul posibilităților. Dimitrie Sturza sosise din Bucurescĭ, ca sĕ presinte tînĕrului prinț programul primirei sale în capitală. Voiră sĕ înduplece pe prinț sĕ-'șĭ facă intrarea în Bucurescĭ în uniformă de general român; nu se învoi însĕ, de óre-ce avea de gând sĕ îmbrace acea uniformă pentru întâia óră cu ocasia primei reviste a trupelor.

Până târdiu nóptea prințul stete de vorbă cu miniștrii, carĭ îi făcură o impresie fórte favorabilă: generalul Golescu, un om de vr'o 60 de anĭ, de o aparență francă, militărescă; Ion Ghica, cu maniere de diplomat turc, cult și cu multe forme și pricepere, care purtase fesul ca guvernator la Samos, dér care sĕ distinsese ca guvernator energic; — cu acești doi domnĭ prințul convorbi franțuzesce, pe când ministrul lucrărilor publice, D. Sturza, care își făcuse studiile la Bonn, vorbea nemțésca cea mai curată.

Pe la 12 óre prințul obosit, se culcă; de somn însĕ, firesce, nu prea era vorba.

*10 (22) Maiŭ.* — Prințul se scólă din pat deja dela 6 óre ca sĕ'șĭ pótă face pregătirile pentru importantul act al intrărei în capitala țĕrei sale. Pe la 8 óre plecă din Golescĭ, după ce mulțămi bĕtrânei d-nei Golescu și familiei Racoviță pentru ospitalitatea încântătóre de sub patriarchalu-i acoperiș. Trăsura, împodobită cu cununĭ de florĭ, era trasă de 12 cai conduși de trei surugii în costumurĭ bogate în colorĭ. Impresurat de o trupă de călărețĭ și însoțit de mai bine de 20 de trăsurĭ, prințul trecu, dela stațiune la stațiune, pe o șosea bună, prin sate cu posiții admirabile, împodobite la intrărĭ cu acurĭ de triumf; populația în portul ei frumos, îl saluta cu entusism, se făceau, în termin mijlociu, câte 20 de kilometre pe cés.

La Găiescĭ și Titu, orășele micĭ, se făcură micĭ popasurĭ; cei 73 de kilometri câțĭ sunt dela Golescĭ până la Bucurescĭ, se făcură numai în 5 césurĭ, cu popasurĭ cu tot. La Gherlanĭ, unde trecură Dâmbovița pe un pod de lemn, familia lui Ion Ghica întêmpina pe prinț cu buchete de florĭ. Ca un puhoi se îngroșa din sfert de cés în sfert de cés mulțimea călĕreților și se întindea șirul trăsurilor.

Ca escortă de onóre călărea în frunte, cu săbiile scóse, un pluton de dorobanțĭ, care se schimba la fiă-care 10 kilometri; afară de acésta mai mergeau înainte directorul poștelor și prefectul județului.

La Ciocănescĭ, o moșie a familie Ghica, aștepta pe principe prințul Dimitrie Ghica, o figură frumósă, impunĕtóre, cu forme elegante, și care vorbea tot atât de fluent franțuzesce ca și nemțesce. Aci prințul își schimbă costumul de călĕtorie prăfuit, cu frac, legătură albă și insemne de decorații, — după-ce încă odată voiră în zadar sĕ'l înduplece sĕ îmbrace uniforma românéscă. Se luà o mică colațiune, apoi convoiul se puse ér în mișcare; șoséua se lăsà de-o parte și se luà drumul peste câmpia întinsă, pe care pe la 2 óre, începù sĕ se zărésca mănăstirea Cotrocenĭ și imediat după acésta turnurile Bucurescilor.

de ce trebuia sĕ lucraţĭ atâta la curte, şi când lucra atuncĭ ómenii pe séma lor?

Cornelia: Bine n'a fost, dér a fost aşa, după cum îţĭ spun, că domnii ceĭ marĭ, grofii şi baronii, dziceau, că tot îi aĭ lor pământul şi noi prostimea trebuia sĕ-le lucrăm tot ce poftiau, că de nu — ne scotea din sat între hotară, érna-vara, dziua nóptea, când li-ar fi făcut cine-va împotrivire.

Ana: D'apoi când lucrau ómenii pe séma lor?

Cornelia: Când? P'apucate, mai mult nóptea ca dziua. La faitie de lemn uscat şi la hopaiţ, torceam, ţeseam tótă nóptea, şi de cusut n'aveam altă vreme decât la amédzĭ-când poposiam după mâncare câte un jumĕtate de cés. Până dormiau bărbaţii de amédzĭ, muierile coseau şi alegeau piepturĭ de cămeşĭ, pumnăşĭ, crătinţe ş. a.

Ana: Atuncĭ era greu de bietele femei!

Cornelia: Greu draga mătuşii, dér erau mai voinice, nu erau aşa sbîrnăite, ca cele mai multe din cele de adzĭ. Şi aveau ce le trebuia, cu tóte că, cu muerĭ cu bărbaţĭ, lucrau mai mult în brazda domnului.

Ana: Cum, se putea una ca asta?

Cornelia: Aşa, că tóte hainele şi-le fâceau cu mâna lor, nu aruncau banii, ca adzĭ, pe câte nimicurĭ tóte. Purtau cămeşĭ de cânepă, sumane şi crătinţe de lână — tóte făcute de mâna lor. La lucru âmblau desculţe, orĭ cu opincĭ, şi numai în sĕrbătorĭ aveau ciobote roşĭ, carĭ le ţineau câte 2—3 anĭ. O năframă de sĕrbătorĭ o aveau pe viéţa intrégă.

Ana: Intr'o formă mai bine-i adzĭ.

Cornelia: In mai multe forme ar fi mai bine, décă nu întrau în lume atâtea nebunii, câte vedem, că sunt. Astădzĭ tot timpul e al omului, nu-i musai sĕ lucre la domnĭ, fără plată. Plăţile-s marĭ, că capĕtă pe o dzi de lucru 40—60 creţarĭ. De i-ar aduna groşiţă de groşiţă, s'ar tredzi, că au ceva. Dér înzădar, bărbaţii dau banii pe tăbac şi pe vinars, ér muerile pe podóbe, şi aceste duc lumea la perire. Una vré sĕ fiă mai împopoţată, decât alta. Fetele, până ce-s fete, lucră şi asudă, ca sĕ-şĭ umple lădzile cu câte cartóne şi mătăsurĭ, ér décă se mărită, au ce duce jucuţăii pentru dare. Mai bine ar lega cu şepte aţe, ce biata adună, ca sĕ aibă la vreme de nevoie.

Ana: Déră d-ta dzicĭ, ca sĕ nu merg la târg?

Cornelia: Ba sĕ mergĭ, vino cu mine. Dzicĭ că aĭ 10 fl.

Ana: Am 12!

Cornelia: Bine, cu 3 fl. ţi-oi cumpĕra o năframă frumósă de pĕr, cu alţĭ trei carton de rochiă; décă-i aşa portul tineretului, tu nu te poţĭ face singură bălţată; dér pe ceĭ 6 fl. ce-ţĭ rĕmân ţi-oi cumpĕra 2 purcei. Aceia vor cresce şi vindĕndu-i acolo pe dela tómnă într'un an, poţĭ cumpĕra o junincă sĕ aĭ ceva când ti-i mărita, că vedzĭ, că vedzĭ că tată-t'o n'are de unde-ţĭ da zestre; sunteţĭ patru copii şi numai cociuba de casă o are harnicul de tată-t'o şi o ciológă de vacă, tot a bĕut. Fi tu mai cuminte decât el; lucră şi cruţă, că ţi-a da D-dzeu.

Ana: Aşa voi face, mătuşică.

Cornelia: Aşa sĕ şi facĭ, draga mătuşii. Diminéţă vină la mine, sĕ mergem la târg.

Ana: Voi veni. Sănĕtate bună!

Cornelia: Sĕ fi sănĕtósă, draga mătuşii!

---

## Scumpitu-s'a traiul vieţii?

Tótă lumea se plânge, că traiul vieţie s'a scumpit şi că nu mai póte rĕsbi cu greutăţile. Mai ales la oraşe aceste plângerĭ se aud dzilnic şi mulţĭ par a fi chiar desperaţĭ de-a mai puté ajunge la ceva.

In faptă însĕ lucruile nu stau chiar aşa precum le înfăţişéză ómenii. Traiu vieţei nu s'a scumpit, ci s'au înmulţit numai dorinţele, poftele şi pretensiunile ómenilor. De-aci vine tótă nenorocirea.

In privinţa acésta renumitul economist frances Leroy-Beaulieu a făcut un studiu fórte interesant. El a urmărit cu atenţiunea schimbarea preţurilor la diferitele mărfurĭ, şi a aflat, în adevĕr, că în cei 20 de anĭ din urmă preţul articolilor de mâncare nu s'a urcat de loc; ba din contră, afară de cafea, preţul celor mai mulţĭ articulĭ de mâncare s'a eftinit. Generaţiunea de astădzĭ n'ar avé aşa-dér nicĭ un drept, de-a se plânge, că s'ar fi scumpit traiul. Traiul a rĕmas acelaşĭ, numai *modul de traiŭ* s'a schimbat, căcĭ multe lucrurĭ, carĭ trec astădzĭ înaintea unuia ca neîncunjurat de lipsă, înaintea altuia, cu aceeaşĭ avere ca şi el, care a trăit prin anii 1820—1850, erau lucrurĭ de prisos.

Décă am voi sĕ trăim astădzĭ în acelaşĭ mod, cum au trăit părinţii şi moşii noştri, ne-am convinge, că traiul nu numai nu s'a schimbat, dér din contră, chiar s'a eftinit. Aşa, de esemplu, cuartirele, despre carĭ mereu se spune pe la oraşe, că s'au scumpit grozav, în faptă nu s'au scumpit, ci relativ chiar s'au eftinit. Asta e neîndoios. Un cuartir, în care înainte cu 40—50 de anĭ locuia o familiă cu bună stare materială, nicĭ astădzĭ, décă ai voi sĕ-l iai în chiriă, n'ar fi mai scump, decât atuncĭ. Deosebirea este numai, că o familiă cu bună stare adzĭ nicĭ nu se mai uită la un asemenea cuartir; în timpul de adzĭ unei familii numai cevaşĭ bogate îi trebue în un cuartir cu odăi multe, cu scărĭ largĭ şi luminóse, cu câte două salóne, odaie de primire, odaiă de scăldat şi încă alte vre-o două odăi.

Se înţelege de sine, un astfel de cuartir costă mult, şi judecat din acest punct de vedere, este adevĕrat, că cuartirele s'au scumpit. Décă însĕ am trăi şi noi, cum au trăit bĕtrânii noştri, atuncĭ am vedé, că cuartirele nu s'au scumpit. Dér într'un cuartir, unde înainte cu 50 de anĭ locuia câte-un bogat mare, orĭ chiar câte-un prinţ, astădzĭ locuesce câte-un modest funcţionar, ér unde locuia atuncĭ câte-un funcţionar înalt, astădzĭ locuesce câte-un măestru cârpaciu, orĭ dór nicĭ acesta nu mai vré sĕ locuéscă într'un asemenea cuartir.

Am adus aicĭ cuartirele numai ca un esemplu, căcĭ tot cam în asemenea proporţiă stau lucrurile şi cu alţĭ articulĭ. Peste tot, economistul frances, de care am amintit, a constatat, că dela 1820 până la 1841 preţul articulilor de traiŭ s'a eftinit cu $44\%$, ér dela 1867 până la 1877 s'a eftinit cu $32\%$. Causa eftinirei este împuţinarea preţului de transport, uşurinţa producţiunei etc.

Aşa-déră, când ne plângem de scumpirea traiului vieţei, nu trebue sĕ uităm, că la acésta şi noi suntem vina, căcĭ prea ne-am făcut pretenţioşĭ şi doritorĭ de comoditaţĭ.

# MULTE ŞI DE TÓTE.

### Limba maimuţelor.

Maimuţele pot ele vorbi, adecă pot sĕ-şĭ esprime afectele lor prin anumite sunete? Asupra acestei cestiunĭ a făcut profesorul Garner, în America, următórele observaţiunĭ interesante:

In grădina zoologică din Washington el despărţi, cu învoirea directorului, o părechie de maimuţe, care trăise de mult timp împreună, şi le puse pe fiă-care în câte un loc deosebit astfel ca sĕ nu se pótă vedea, ci numai audzi. Apoi aşedă un fonograf înaintea coliviei femei, care scóse îndată câte-va sunete. El duse apoi aparatul în colivia bărbatului şi reproduse cu el sunetele prinse dela femie. Surprinderea animalului fù mare. Acesta reproduse întocmai sunetele eşite din tub; dér fiind-că el nu vedea pe soţia sa, îşĭ baga laba în tub până la umĕr, apoi descuragiat şi-o trase îndĕrăt şi strigă din nou aceleaşĭ sunete în tub, apoi se trase îndĕrăt, dér se apropie din nou de tub şi-l privi cu un interes vĕdit. Espresiunea feţei sale era vióie şi atrĕgătóre.

După ce profesorului Garner îi succese în fine a imita cu ajutorul fonografului sunetul, care i-se părù lui, că în limba şimpansilor ar însemna lapte séu pofta şi cererea după lapte, încercă el a repeta acest cuvênt înaintea unei maimuţe capuţine. Numai decât maimuţa se întórse spre dênsul, şi după-ce repetă cuvêntul de vre-o două séu trei orĭ cu totul distinct, făcù şi maimuţa ca dênsul şi alergă apoi la o carafă, din care din obiceiù bea lapte, o aduse, o ţinù lângă grilajul coliviei şi repetă mereu acelaş cuvênt, deşi profesorul Garner nu-i arătase nicĭ lapte nicĭ alt-ceva de mâncare. In urmă i-se dădù animalului laptele poftit, pe care îl şi sorbi cu mare poftă, după care mai pronunţă de vre-o trei orĭ aceeaşĭ vorbă. Garner observă, că maimuţa pronunţă aceeaşĭ vorbă orĭ de câte orĭ doria sĕ i-se umple carafa cu lapte. Dér şi când i-se da apă în loc de lapte, tot acelaş cuvênt îl rostea, décă dorea a i-se umplea carafa din nou.

De aicĭ Garner conchide, că cuvêntul acesta esprimă orĭ lichid, orĭ setea, care vrea sĕ şi-o potoléscă prin vr'un lichid.

Tot în modul acesta făcù Garner încercarea cu un alt cuvênt din limba maimuţelor.

După Garner cuvêntul acesta ar însemna un aliment solid, precum, o bucată de pâne, un mĕr etc., orĭ dorinţa de a avé alimentul solid. Tot cu metodul descris mai sus a fixat el sunetul, ce ar esprima durerea orĭ bóla, precum şi acela ce denotă pericolul, ameninţarea orĭ frica de pericol.

In total opt séu nouĕ cuvinte învĕţă profesorul Garner din dicţionarul limbei maimuţescĭ, care prin modulaţia vocii puteau sĕ se transformeze în trei séu patru orĭ atâtea sunete, când pronunţa diferite forme ale aceluiaşĭ cuvênt. Profesorul Garner observă, că sunetele vocalice sunt sunetele fundamentale ale limbei maimuţelor, ca şi în limba ómenilor, sunt avute în dialecte, după cum diferă şi speciile de maimuţe.

Sunetele mai usitate sunt *u* şi *i*, pe când *e*, *ai* (diftong) şi *o* lipsesc cu totul. Sunetele consonantice sunt slabe, şi rare orĭ o maimuţă póte sĕ înveţe un dialect strĕin astfel cât sĕ-l pricépă bine, nu póte însĕ sĕ-l vorbéscă nicĭ-odată, ci va rĕspunde tot-déuna în dialectul sĕu propriu.

### Sculatul de diminéţă.

Pentru mulţĭ individzĭ este o greutate, un sacrificiu chiar sculatul de diminéţă, şi cu tóte acestea nu putem de ajuns recomanda cetitorilor noştri sĕ se culce séra de vreme şi sĕ se scóle de dimnéţă. Este lucru probat din vechime, că un cés de muncă sĕvĕrşită diminéţa, valoréză cât patru după prândz. Diminéţa la orĭ-ce lucru omul este vesel, mai îndemănatec. Şi acésta este uşor de înţeles. Intrégă materiă numită om cu nervii, muşchii şi poftele ei, s'a odihnit în timpul nopţii, adecă şi-a câştigat forţe nouĕ pentru lucru. In particular pentru femei sculatul de diminéţă are o mulţime de alte avantaje de cea mai mare importanţă.

Stăpânul casei are trebuinţă de câteva momente, ca înainte de a-se duce la ocupaţiunea dzilnică, sĕ'şĭ cetéscă în tihnă dziarul şi sĕ fumeze o ţigară după cafea; de aceea e lucru înţeles, că nu póte sĕ se scóle târdziu, şi apoi cât pustiù şi trist i-se pare dejunul de diminéţă, când nu este împărtăşit şi de soţia sa. Copiiĭ ceĭ mai mărişorĭ trebue sĕ plece la şcólă; ce bine este, când mama se interesézĕ de ghiozdanele lor şi aruncă o privire asupra îmbrăcămintei, pĕrului, feţei copiilor, căcĭ mânile strĕine şi plătite nu fac nicĭ odată prea mult, din contră nu fac nicĭ cât ar trebui la copilaşii, carĭ le sunt încredinţaţĭ spre îngrijire. Tot aşa şi curăţitul camerilor. Décă stăpâna nu supraveghéză pe servitóre diminéţa, în scurt timp fotoliurĭ, canapele, gardine, cu un cuvênt tot mobilierul, vor trăda absenţa ochiului stăpânei.

Fetei marĭ sĕ nu-i permită mama sĕ dórmă mai târdziu decât césul, la care obicĭnuia a-se duce la şcólă. Ea póte — şi trebue — sĕ ajute mamei sale la afacerile de diminéţă, sĕ servéscă dejunul tatălui sĕu, sĕ ajute surorilor mai micĭ, ca sĕ se gătéscă pentru şcólă şi sĕ ia parte la curăţirea mobilelor şi a camerilor. Décă se deprinde încă de fată la acestea, nu-i va fi greu a le face când va fi soţie, şi ca mamă va cresce tot aşa pe fetele sale.

*

### O faptă bravă.

Rar a sevĕrşit o fată o faptă mai curagiósă, ca Mis Evans, tinĕra fiică a doctorului Evans din Hyte (Anglia). Mergĕnd ea înainte cu câte-va dzile în Southampton, cu o prietină a ei în plimbare pe lângă ţĕrmurii mărei, de-odată audzi strigăte după ajutor a trei persóne, a căror luntre se rĕsturnă, şi ei cădzură în apă. Fără a se gândi mult, fata sări în mare şi scóse mai întâiu pe o femeiă. Apoi notă la celelalte două persóne: un bărbat şi un copil. Nenorociţii voiau sĕ se acaţe de notătóre, acésta însĕ îi apucă de pĕr şi îi ţinù de-asupra apei, până când dela ţĕrm ómenii îi aruncară o funiă, cu ajutorul căreia putù sĕ scape pe bărbat. Intr'aceea însĕ copilul din nou se scufundă. Mis Evans însĕ sări după el şi-l mântuĭ şi pe acesta. Astfel tinĕra fată a îndeplinit o faptă, de care ar puté fi mândri şi ceĭ mai destri notătorĭ.

*

### Adaptări în palatul Elysée.

Fie-care preşedinte al Republicei francese nou ales, are dreptul a pretindepentru odăile sale de locuit mobile nouĕ. Aceste se folosesc apoi până atuncĭ, când vine un nou president, care la rĕndul sĕu pretinde nouĕ întocmirĭ. Cel mai modest dintre toţĭ presidenţii de până acum a fost Adolf Thiers. Acesta pretinse sĕ se lase tóte în pace, aşa cum au fost mai înainte, şi cerù numai atâta ca sĕ se schimbe bróscele dela uşĭ, carĭ erau împodobite cu câte un „N" (Napoleon) şi cu vulturul imperial. Când însĕ i-se făcù cunoscut, că mica reparatură va costa „numai" 80.000 de francĭ, deórece Elyseul are 1200 de uşĭ, Thiers renunţă şi la acéstă schimbare. Mareşalul Mac Mahon pretinse, ca, întru cât se póte, pentru sine şi soţia sa sĕ se pună la disposiţiă mobilele din apartamentele ex-împĕrătesei Eugenia. Grévy cerù, sĕ i-se aşedze în odăile sale mese de joc de cărţĭ, apoi o ólă cu lipio şi o colecţiune de condee gróse. In odaia de durmit a eximpĕrătesei Eugenia fù aşedată o masă de biliard, care fusese posesiunea soţiei mareşalului Mac Mahon. Acéstă adecă avù un fiu bolnav de mórte, căruia nu-i era permis sĕ părăséscă odaia, şi pe care îl amusau aşa, că alţii jucau biliard înaintea ochilor sĕi. Madama Carnot avù ideia de a-şĭ mobila tóte apartamentele, carĭ îi steteau la disposiţia, în stilul Ludovic XIV, al celui mai regeso rege. Cele mai multe schimbărĭ le produse madama Casimir-Périer, cu tóte că petrecù numai scurt timp în Elysée. Ea lăsă sĕ i-se restaureze în modul cel mai luxuos tapetele, odăile sufrageriei şi ale salonului pentru cafea. Schimbările acestea au fost atât de considerabile, încât au consumat timp de mai multe lunĭ. Se dzice, că madama Faure este chiar contrastul antecesórei sale; ea sĕ fi dis tapeţierului: „Mĕ încred cu totul gustului d-tale, te rog decĭ a-mĭ face tóte simplu şi comod".

## Călendarulŭ săptămânei.

IUNIE are 30 dile. CIREŞAR.

| Dilele | Călend. Iul. v. | Călend. Gregor. |
|---|---|---|
| Dum. | 11 S. apost. Vartol. | 23 Edeltrud |
| Lunĭ | 12 C. p. Onof. şi P. | 24 **Ioan Botez.** |
| Marţĭ | 13 Mart. Acuilina | 25 Prosper. |
| Mer. | 14 Prof. Eliseu | 26 Ieremia |
| Joi, | 15 Prof. Amos. | 27 Ladislau |
| Vin. | 16 S. Tihoniu | 28 Leo papa |
| Sâm. | 17 S. m. Manuele | 29 **Petru şi Pavel** |

### Bursa de mărfurĭ din Budapesta.

din 20 Iunie n. 1895.

| Sĕminţe | Cualitatea per Hect. | Preţul per 100 chilogr. dela | până |
|---|---|---|---|
| Grâu Bănăţenesc | 80 | 7.10 | 7.10 |
| Grâu dela Tisa | 80 | 7.15 | 7.15 |
| Grâu de Pesta | 80 | 7.10 | 7.10 |
| Grâu de Alba-regala | 80 | 7.10 | 7.10 |
| Grâu de Bácska | 80 | 7.20 | 7.20 |
| Grâu ung. de nord | 80 | .— | .— |

| Sĕminţe vechĭ orĭ nouĕ | soiul | Cualitatea per Hect. | Preţul per 100 chilogr. dela | până |
|---|---|---|---|---|
| Sĕcară | | 70—72 | 6.45 | 6.50 |
| Orz | nutreţ | 60—62 | 6.35 | 6 40 |
| Orz | de vinars | 62.64 | 6.— | 6 20 |
| Orz | de bere | 64.66 | 6.30 | 6.80 |
| Ovĕs | | 39.41 | 6.— | 6.60 |
| Cucuruz | bănăţ. | 75 | .— | .— |
| Cucuruz | altŭ soiu | 78 | .— | .— |
| Cucuruz | " | — | .— | .— |
| Hirişcă | " | — | —.— | —.— |

| | Productediv. | Soiul | Cursul dela | până |
|---|---|---|---|---|
| Preţul pe 100 chilograme. | Sem. de trif. | Luţernă ungur. | 52.— | 52.50 |
| | — | francesă | | —.— |
| | — | | —.— | .— |
| | " | roşiă | 47.50 | 48.— |
| | Oleu de rap. | rafinat duplu | —.— | —.— |
| | Oleu de in | | —.— | —.— |
| | Uns. de porc | dela Pesta | 49.50 | 50.— |
| | " | dela ţĕră | —.— | —.— |
| | Slănină | svĕntată | 52.50 | 53.— |
| | " | afumată | 47.50 | 48.— |
| | Sĕu | | —.— | —.— |
| | Prune | din Bosnia în buţĭ | 9.75 | 10.25 |
| | " | din Serbia în sacĭ | 8.25 | 8.5. |
| | Lictar | slavon nou | 17.— | 17.50 |
| | " | bănăţenesc | —.— | —.— |
| | Nucĭ | din Ungaria | | |
| | Gogoşĭ | unguresci | | |
| | | sĕrbesci | | |
| | Miere | brută | —.— | —.— |
| | " | galbină strecurată | —.— | —.— |
| | Ceară | de Rosenau | —.— | —.— |
| | Spirt | brut | —.— | —.— |
| | " | Drojdiuţe de spirt | —.— | —.— |

### Bursa de Bucuresc

din 20 Iunie n. 1895.

| Valorĭ | Do-bânda. | Scad. cup. | Cu banĭ gata |
|---|---|---|---|
| Rentă română perpetuă 1875 | 5% | Apr.-Oct. | 101.3/4 |
| Renta amortisabilă . . . . | 5% | " " | 99.1/2 |
| " " (Impr. 1892 . . . | 5% | Ian.-Iul. | 100.1/4 |
| " " din 1893 | 5% | " " | 100.1/4 |
| " " 1894 int. 6 mil. | 5% | Apr.-Oct. | 96 — |
| " " (Impr. de 32. 1/2 mil. | 4% | Ian.-Iulie | 88 3/8 |
| " " (Impr. de 50 mil. | 4% | " " | 90.1/4 |
| " " (Imp. de 274 m 1890 | 4% | " " | 90.3/4 |
| " " (Imp. de 45 m. 1891 | 4% | " " | 90 1/4 |
| " " (Im. de 120 iul. 1894 | 4% | " " | 90 1/4 |
| Oblig. de Stat (Conv. rurale). | 6% | Mai-Nov. | 102.1/2 |
| Oblig. Casei Pensiunilor fr. 300 | 10 | " " | 280.— |
| Oblig. comunei Bucurescĭ 1883 | 5% | Ian.-Iul. | 100.— |
| " " " din 1884 | 5% | Mai-Nov. | —.— |
| " " " din 1888 | 5% | Iun.-Dec. | —.— |
| " " " din 1890 | 5% | Mai-Nov. | 97 3/4 |
| Scrisurĭ fonciare rurale . . . | 5% | Ian.-Iulie | 95 7/8 |
| " " urbane Bucurescĭ | 6% | " " | 102 3/5 |
| " " " " | 5% | " " | 93 7/8 |
| " " " Iaşĭ . . | 5% | " " | 84.7/8 |
| Oblig. Soc. de basalt artificial | 6% | " " | 99.— |
| | V. N. | | |
| Banca Rom. ult. div. fr. 12.81 | 500 | 150 v | —.— |
| Banca Naţion. ult. div. 86.— | 500 | într. v. | 1572. |
| Banca agricolă . . . . . . | 500 | 150 v. | 243.- |
| Dacia-România ult. div. 35 lei | 200 | într. v. | 379.— |
| Naţionala de asig. ult. div. 43 lei | 200 | " " | 415.— |
| Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 30 | 250 | " " | 325.-- |
| Soc. Rom. de Constr. ult. div. 15 l. | 250 | " " | 150. - |
| Soc. Rom. de Hârtie ult. — | 100 | " " | —.— |
| „Patria“ Soc. de asig. ult d. 4 lei | 100 | " " | 96.— |
| Soc. rom. de petrol 1 em. u. d. 0 | 200 | " " | —.— |
| " " " 2 em. u. d. 0 | 100. | " " | —.— |
| Soc. de fur. militare u. d. 60 lei | 500 | " " | —.— |
| „Bistriţa“ soc. p. f. hârtii 30 „ | 1000 | " " | —.— |
| Societ. p. const. de Tramways | 200 | " " | —.— |
| 20 francĭ aur | | | —.— |

SCOMPTURĬ:

| | | | |
|---|---|---|---|
| Banca naţ. a Rom. | 5% | Paris . . . . | 5% |
| Avansurĭ pe efecte | 6% | Petersburg . . | 6 1/2% |
| Casa de Depunerĭ | 7 1/2 | Berlin . . . . | 7 1/2 |
| Londra . . . . | 2% | Belgia . . . . | 3% |
| Viena . . . . . | 4% | Elveţia . . . . | 4% |

### Cursul la bursa din Viena.

Din 21 Iunie 1895.

| | |
|---|---|
| Renta ung. de aur 4% . . . . | 123.40 |
| Renta de corône ung. 4% . . . | 99.50 |
| Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2% . | 125.85 |
| Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2% | 103.10 |
| Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis. | 123.40 |

| | |
|---|---|
| Bonurĭ rurale ungare 4% . . . | 98.25 |
| Bonurĭ rurale croate-slavone. . . | 98.75 |
| Imprum. ung. cu premii . . . . | 158.25 |
| Losurĭ pentru reg. Tisei şi Segedin. | 146.50 |
| Renta de hârtie austr. . . . . | 101.25 |
| Napoleondorĭ. . . . . . . . | 9.62 1/2 |
| Mărcĭ imperiale germane . . . | 59.37 1/2 |
| London vista . . . . . . . | 121.25 |
| Paris vista . . . . . . . . | 48.10 |
| Rente de corône austr. 4%. . . | 101.50 |
| Note italiene. . . . . . . . | 46.05 |

### Preţurile cerealeor din piaţa Braşovŭ.

Din 21 Iunie st. n. 1895

| Măsura sĕu greutatea | Calitatea. | Valuta a trinoă. fl. | or. |
|---|---|---|---|
| 1 H. L. | Grâu cel mai frumos | 7 | — |
| " | Grâu mijlociu . . | 6 | 50 |
| " | Grâu mai slab . . | 5 | 40 |
| " | Grâu mestecat . . | 4 | 70 |
| " | Sĕcară frumósă . | 3 | 80 |
| " | Sĕcară mijlociă . | 3 | 40 |
| " | Orz frumos . | 4 | — |
| " | Orz mijlociu . | 3 | 50 |
| " | Ovĕs frumos . | 2 | 50 |
| " | Ovĕs mijlociu . | — | — |
| " | Cucuruz. . . . . | 5 | 20 |
| " | Mălaiu . . . . . | 5 | — |
| " | Mazĕre . . . . . | 6 | — |
| " | Linte . . . . . | 7 | — |
| " | Fasole . . . . . | 5 | 50 |
| " | Sĕmênţă de in . . | 10 | — |
| " | Sĕmênţă de cânepă | 4 | 70 |
| " | Cartofĭ . . . . . | 1 | 60 |
| " | Măzĕriche . . . . | — | — |
| 1 kilă | Carnea de vită . . | — | 44 |
| " | Carnea de porc . . | — | 48 |
| " | Carnea de berbece | — | — |
| 100 kil. | Sĕu de vită próspĕt | 23 | — |
| | Sĕu de vită topit | 33 | — |

### Cursul losurilor private

din 20 Iunie 1895.

| | comp. | vinde. |
|---|---|---|
| Basilica . . . | 8.— | 8.20 |
| Credit . . . . | 199.75 | 200.75 |
| Clary 40 fl. m. c. . . | 59.— | 60.— |
| Navig. pe Dunăre . . | 140.— | 150.— |
| Insbruck . . . . | 28.— | —.— |
| Krakau . . . . | 27.— | 28.50 |
| Laibach . . . . | 23.60 | 24.— |
| Buda . . . . | —.— | —.— |
| Palffy . . . . | 59.— | 60.— |
| Crucea roşie austr. . | 17.50 | 18.— |
| dto ung. . . | 11.— | 11.60 |
| dto ital. . . | —.— | —.— |
| Rudolf . . . . | 23.50 | 24 — |
| Salm . . . . | 71.50 | 73 30 |
| Salzburg . . . . | 28.— | 29 — |
| St. Genois . . . | 73.— | 74.— |
| Stanislau . . . . | 42.75 | 46.— |
| Trieitine 4 1/2% 100 m. c. | 150.— | —.— |
| dto 4% 50 . | 70.— | 76.— |
| Waldstein . . . | 55.25 | 56.25 |
| sĕrbescĭ 3% . . . | 19 25 | 20.25 |
| dto de 10 francĭ | 28.— | 31.— |
| Banca h. ung. 4% | 21.50 | 23.50 |

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**



Nr. 33—1895. parochial.

## PUBLICAŢIUNE

Din partea subscrisului oficiu parochial sĕ aduce la cunoscinţă publică, cumcă **Duminecă în 7 Iulie st. n. a. c. la 2 óre p. m. se va da în licitaţiune publică minuendă,** în cancelaria parochială din comuna Poiana Mĕrului, **clădirea edificiului şcolar** din acéstă comună, constătător din 6 odăi, conform planului de edificare, aprobat din partea Preaveneratului Consistoriu, în şedinţa de dto 14 Ianuarie 1895 Nru. 8951 Epitr.

Condiţiunile de licitaţiune, planul, precum şi preliminarul speselor, se pot vedé la cancelaria oficiului parochial în orĭ-ce bună vreme.

Doritorii de a întreprinde acésta clădire, vor fi datorĭ a depune un vadiu în banĭ gata, séu hârtii de valóre în suma de 10% dela suma de esclamaţiune statorită cu 6612 fl. v. a.

*Din şedinţa comitetului parochial gr. or. din Poiana Mĕrului, ţinută la 26 Februarie 1895.*

*Oficiul parochial gr. or.*

721.—3 Moise Micu, paroch.

### Cursul pieţei Braşov.

Din 22 Iunie 1895.

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Bancnote rom. | Cump. | 9.57 | Vĕnd. | 9.60 |
| Argint român. | Cump. | 9.52 | Vĕnd. | 9.56 |
| Napoleon-d'orĭ | Cump. | 9.60 | Vĕnd. | 9.63 |
| Galbenĭ | Cump. | 5.63 | Vĕnd. | 5.66 |
| Mărcĭ germane | Cump. | 59.— | Vĕnd. | —.— |
| Ruble rusescĭ | Cump. | 129.1/2 | Vĕnd. | —.— |
| Lire turcescĭ | Cump. | 10.80 | Vĕnd. | —.— |
| Scris. fonc. Albina 5% | | 100.25 | Vĕnd. | 101.25 |

Stofe pentru haine **de Dame și Domni** ultima modă de primăvară și vară **14 cr. m.**
Țesăturile cele mai fine și practice cu prețuri forte ieftine. Ori și ce cantitate se trimite franco la domiciliu în tóte țările din Europa.

**OETTINGER & Co., ZÜRICH, (ELVEȚIA).**
Casă de exportație de stofe pentru dame și domni.
Mostre franco. — Gravure de modă gratis. — Diplomată la 1883.
Porto de epistole la Elveția 10 cr. Cărți postale 5 cr.

6

---

# Anunciu de deschidere.

**Duminecă în 23 Iunei curente st. n. la 5 óre p. m. va fi deschiderea**

## Halei de Bere Czell în Nou

(Hală de bere la livadia în bradi),

**unde va concerta musica militară** a Rgmt. de infantarie c. și r. Friedrich Wilhelm Ludwig Grossherzog von Baden Nr. 50.

Pentru **mâncări și beuturi bune** cum și serviciu cel mai solid **este bine îngrijit.**

Serviciu à la Prater din Viena.

Cașcaval ori Salam **10** kr. porția. — Intrarea de persónă **10** kr.

Pentru cercetare cât mai numerósă se rógă cu tótă stima:

**Georg Mühlbächer,**
birtaș.

728,2—9

---

**Orele de cassă dela 8—1.**

Giro-Conto la banca Austro-Ungară.

# „ALBINA"

INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMII
**FILIALA BRAȘOV**

Cec-Conto la poștă **Nr. 505.**

Birourile: Têrgul botelor nr. 22, etagiul I.

**primesce** depuneri spre fructificare **pe lângă** $4\frac{1}{2}\%$ netto, solvindŭ însași darea de interese;

**sconteză** polițe comerciale **cu** $5\frac{1}{2}\%$;

**accordă** imprumuturi cambiale și cambial-ipotecari **cu** 6%;

**deschide** credite în cont corrent sub cele mai avantagióse condițiuni;

**accórdă** împrumuturi pe hârtii de valóre, monede, giuvaere și mărfuri **cu** 6%;

**cumpără și vinde** cu prețurile cele mai convenabile **monede și hârtii de valóre** indigene și străine, în specialŭ de cele românesci;

**rescumpără** fără nici o detragere **cupóne, escompteză cupóne** înainte de scadență, și

**cumpără** cu celŭ mai urcatŭ prețŭ **cupóne dela efecte române;**

**efectueză** în modulŭ celŭ mai culantŭ **încassări și plăți** pe piețele din țeră și streinătate,

**esecută în comisiune** ori-ce **însărcinări de bancă** sub cele mai ieftine condițiuni;

**închiriéză** magazine și locuri libere de depou, pe teritoriulŭ sĕu **strada Gării Nr. 45,** care, situatŭ nemijlocitŭ lângă gara drumului de fierŭ de statŭ, e legatŭ prin șine proprii cu acésta și investitŭ cu dreptulŭ de vămuire și cântărire oficiósă prin organele drumului de fierŭ de statŭ;

**primesce** în calitatea sa ca representanță principală a societății de asigurare EQUITABLE din New-York **oferte pentru asigurări pe viéță** sub condițiunile favorabile, particulare a acestei societăți.

Onorabilelorŭ administrațiuni de fonduri și p. t. D-lorŭ capitaliști le recomandă pentru plasarea de capitale

## Scrisurile fonciare de 5% ale „Albinei"

**ale cărorŭ cupóne se rĕscumpĕră semestrulŭ fără nici o detragere, și cari se află de vêndare în cursul dilei a bursei din Budapesta, în piese de 500, 1000 și 2000 de corone. Comparêndŭ cursurile și produsulŭ celorlalte efecte indigene, se póte susținea cu totŭ dreptulŭ, că**

## Scrisurile fonciare „Albina" de 5%

**suntŭ adi relativŭ cele mai ieftine și totodată mai productive din efectele cotate la bursa din Budapesta.**

Bonitatea absolută a foncierelor „Albina" e garantată prin valórea celŭ puținŭ întreită a ipotecelorŭ pe basa cărora se esmitŭ, prin fondulŭ specialŭ de asigurare a scrisurilorŭ fonciare care e de fl. 200.000 și în fine prin totalitatea ori și cărei alte averi a institutului.

44-*

**Orele de cassă dela 8—1.**

---

Giro-Conto la banca Austro-Ungară.

# Cassa de bancă, comisióne și de schimb

**Telefon Nr. 90.**

# NUSSBÄCHER & BEER

**BRAȘOV.**

Avem onóre a recomanda serviciile nóstre în tóte afacerile și transacțiile de bancă și anume:

**Cumpĕrăm și vindem**

**monede de aur și argint, losuri, hârtii de valóre indigene și streine, acții, scrisuri fonciare, obligații,** după cursul dilei.

**Acordăm avansuri** până la 85% din valórea cursului pe hârtii de valóre ale statului, scrisuri fonciare și priorități; 75% din valórea cursului pe hârtii de bancă și efecte ce sunt cotate la bursele din Viena și Budapesta **cu dobândă moderată.**

**Rescumpĕrăm fără nici o detragere tot-feliul de cupóne.**

**Escomptăm polițe comerciale** din țeră și streine **și îngrijim incasso** de polițe, asignații pe tóte piețele Europei cum și transociene.

**Eliberăm Checuri** cu provisióne mică pe tóte piețele comerciale.

**Primim depuneri** în socotélă, corent și bonificăm interese după învoire până la **5%** netto.

Pentru **plasarea sigură de capitale** recomandăm scrisurile fonciare cu $4\frac{1}{2}$ și 5%, din Sibiiu, obligățiile cu premii 4% și 3% ale băncei hipotecare ungare și scrisurile fonciare 5% ale Institutului de economii din Arad.

**Asigurăm** fórte ieftin ori și ce **losuri** la tragerea cu câștigul cel mai mic, pentru diferența cursului.

Aflându-ne în relații strînse cu **Filiala** Transilvană a **Băncei ungare de escompt și schimb,** suntem în plăcută posiție de a finalisa **fórte avantagios** tóte transacțiunile de bancă.

**Promese la tóte tragerile de loteriă.**

Comunicăm cu plăcere ori și ce informații și consilii consciențióse în afacere de bancă și prin corespondență.

**Revisie de losuri = gratis. =**

709,6—15

---

# 5—10 floreni

**pe di pot câștiga**

**agenți harnici și solidi,**

cari au numai a visita clientelă privată. — Oferte a se adresa:

„**HOLLAND**" poste restante **Wien,**
**Hauptpostamt.**

---

# Anunciuri

**(inserțiuni și reclame)**

**Suntŭ a se adresa subscrise, administrațiunî. In casulŭ publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădĕmêntŭ, care cresce cu câtŭ publicarea se face mai de multe-ori.**

Administrațiunea
„Gazeta Transilvaniei."

---

## Biroul de Plasare și Informațiuni

# „Central"

**concesionat din partea autorităților competente**

BRAȘOV, (Transilvania) strada Sf. Ioan Nr. 31.

Subsemnatul am onóre a aduce la cunoscința onor. public, precum și vechei clientele a Biroului de Plasare, E. Boltres, că **am înființat un**

## Birou de Plasare și informațiuni

în Brașov, (Transilvania) strada Sft. Ioan Nr. 31.

Acest Birou se ocupă cu **mijlocirea în servicii** a personalului trebuincios pentru Magazinuri de ori-ce branșă, case particulare (private), Hoteluri, Birturi, Cafenele, Moșii si altele, precum și cu **vêndarea** de case și locuri virane, închirierea de odăi cu an, luna sĕu săptĕmâna, precum și cu ori-ce ce se atinge de acéstă branșă.

La care 'mi voi da tóte silințele de a servi on. clientelă, cât se póte de consciencios și prompt.

Invit deci pe On. public de a binevoi a mĕ onora cu cererile domnialor.

Cu deosebită stimă:

**BIROUL „CENTRAL"**
Brașov, (Transilvania) str. sf. Ioan Nr. 31.

1—5

**La ori-ce informațiuni, ce se va cere prin postă din ori și ce țară, Biroul este gata a rĕspunde.**

**NB. Sĕ se aplice marca trebuinciósă pentru rĕspuns.**